

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: v. d. Jože Košnjek

Leto XXXV

35 let

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Šobec – Gorenjski brigadirji so se v soboto sestali na drugem shodu brigadirjev na Šobcu. Brigade petih gorenjskih občin so pripravile brigadirski program, zapeli nekaj pesmi in se pogovorili o težavah, ki jih že vrsto let rojeva mladinsko prostovoljno delo. S shoda so predsedstvu zvezne konference socialistične zveze poslali tudi protestno pismo proti izraelskemu nasilju nad palestinskim ljudstvom. – Foto: D. Ž.

Sindikati treh dežel

Sodelovanje na širših osnovah

Na dvodnevem posvetu v Celovcu so se minuli teden sestali predstavniki sindikalnih organizacij Koroške, Furlanije – Julijske krajine in Slovenije – Beseda je bila o novih žariščih nadaljnjega sodelovanja

Celovec – Programi gospodarskega sodelovanja v gospodarskem prostoru Alpe Jadran so bili doslej le skromna vlad Avstrije, Jugoslavije in Italije, poslej pa se bo sodelovanje razširilo tudi na druge nosilce gospodarskega razvoja. To je potrdilo nedavno srečanje predstavnikov sindikatov vseh treh dežel v Celovcu. Srečanja so se udeležili predstavniki koroških sindikalnih organizacij ÖGB, ki jih je vodil Erwin Fröhbauer, juljske krajine trih sindikalnih organizacij CGIL pod vodstvom Giannina Padovana, CISL Luigija Molinaria in UL Gianfranco Trebbia ter slovenskega sindikata, ki ga je vodil Marjan Orožen.

Na srečanju so poudarili, da programi sodelovanja postajajo stvar vsakega državljanina, ki so jim pri srcu dobrososedski odnosi, zato bi veljalo o njih temeljiteje obveščati javnost. Za delavce vseh treh dežel je gospodarsko sodelovanje zelo pomembno, saj lahko pripomore k uspešnemu prebijanju tekoče krize gospodarske žarišča. V skupnem gospodarskem prostoru

nameravajo v prihodnje okrepiti zlasti prometne povezave, prek meja pa bi morali videti tudi bogate možnosti sodelovanja na turističnem področju.

Slovenska delegacija se je zavzela predvsem za razmah industrijske kooperacije, skupnih vlaganj in skupnih nastopov na tretjih tržiščih. Slovensko gospodarstvo je za doseg tega ciljev že storilo odločilne korake. Z italijanskim gospodarstvom so se vezi okrepile po sprejetju osimskih sporazumov, sporazumi o obmejnem gospodarskem sodelovanju in skupnih vlaganjih pa tudi kažejo prve rezultate. Na Koroškem je slovensko gospodarstvo vložilo sredstva v hotel Obir, v obrat Elana in v tovarno celuloze. Vsi sporazumi, ki predvidevajo nadaljnje sodelovanje pa še niso dorečeni, veliko je namreč še neizkoriščenih možnosti. Tudi delegaciji Koroške in Furlanije Julijske Krajine sta se strinjali, da zlasti možnosti, ki bi jih dajala skupna turistična ponudba, še vse premalo družno izkoriščamo.

Sicer so se predstavniki sosednjih dežel zavzeli bolj za sodelovanje na področju prometa. Z obnovljenim cestnim omrežjem, ki bi povezovalo vse tri države s srednjo Evropo, bi dosegli »renesanso« Jadranskega morja in si prek teh vrat v svet odprli nova tržišča Afrike in Azije. S tem bi dosegli tudi polno izkoriščenost in večji gospodarski razcvet obeh velikih jadranskih luk – Koprca in Trsta. O Karavanskem predoru je bilo malo govora, saj so se navzoči strinjali, naj bi prednostno razmišljali o gradnji turske in južne avtoceste.

Koroška, Furlanija – Julijska krajina in Slovenija kljub obrobni legi v državnem gospodarstvu ne bi smele zaostajati. Svoj delež k večjemu gospodarskemu pomenu jim daje tudi obmejno sodelovanje. A spoznanja o sodelovanju naj ne bi bila omejena le na gospodarstvo. Sindikati so poudarili, da bi veljalo sodelovanje razširiti tudi na izmenjavo strokovnih izkušenj. K temu bi lahko pripomogla tudi tekmovalna delavcev (kovinarjev, gozdarjev, znanstvenikov). Slovenska delegacija predlaga tudi, naj tesnejše stike navežejo delavci med seboj. Za začetek bi se srečali na primer delavci Jesenic, Beljaka in Trbiža.

D. Ž. Žlebir

V SREDIŠČU POZORNOSTI

3. seja CK ZKJ

Poostrena odgovornost

Na podlagi ugotovitev, da uspešno zmanjšujemo zunanjetrgovinski primanjkljaj, da izpolnjujemo obveznosti do tujine, dosegamo dobre rezultate v kmetijstvu, zaposlovanju in še na nekaterih drugih področjih, da se vse bolj uveljavlja zavest o nujnosti jugoslovanskega sožitja vseh narodov in narodnosti, se nekateri družbeno-gospodarski problemi še nadalje zaostrojujejo. Zato je CK ZKJ sprejel smernice delovanja komunistov pri uresničevanju gospodarske stabilizacije.

Komunisti, organizacije in vodstva zveze komunistov se morajo še posebno odgovorno lotiti vprašanj načrtovanja razvoja, gospodarske politike in programa stabilizacije, povečevanje izvoza, odplačevanja dolgov v tujini, zmanjševanja porabe, ki mora biti prilagojena materialnim možnostim in realnemu dohodku, zagotavljanja dovolj velikih količin hrane, smotrne porabe vseh vrst energije, izkoriščanja notranjih rezerv v delovnih organizacijah in skupnostih, uresničevanja pobude za razpis splošnega ljudskega posojila, dohodkovnega povezovanja ozdov iz gospodarsko razvitih in manj razvitih področij Jugoslavije, razreševanja odgovornosti do dela in uspešnega gospodarjenja.

Centralni komite se je zavzel za poostreno odgovornost posameznikov, vseh organov, organizacij in ustanov našega političnega in gospodarskega sistema, hkrati pa je ugotovil, da je naša družba s socialističnim samoupravnim sistemom in velikimi še neizkoriščenimi materialnimi možnostmi sposobna uspešno reševati nakopičene gospodarske težave.

Jeseniške šole pod eno streho

Na Jesenicah si prizadevajo, da bi se šole usmerjenega izobraževanja združile v center usmerjenega izobraževanja

Jesenice – Za letošnjo šolsko leto bodo v jeseniških srednjih šolah vpisanih 420 vpisnih mest, generacija osnovnošolcev pa je bilo v jeseniški občini v minulem šolskem letu 420. Glede na oba podatka bi lahko sklepali, da je možnost za šolanje v jeseniški občini dovolj. Število vpisnih mest v posamezne programe usmerjenega izobraževanja narekuje potrebo jeseniškega združenega centra, le to pa terja več zaposlenih učiteljskih kot ženskih. Sedanja mreža je tako za ženske ni ugodna.

Zaradi zmanjšane števila programov usmerjenega izobraževanja paravanosti na moško populacijo, se v domači občini šola le okoli 60 odstotkov populacije, 60 odstotkov pa se šola izven jeseniške občine. Odliv jeseniške mladine na šole izven Jesenic narašča.

Na Jesenicah imajo Zdravstveno inštitut, Center srednjih šol in Železarsko izobraževalni center Jesenice in pripravljajo, da bodo v prihodnje te centre v okviru programa usmerjenega izobraževanja uknili. Vse to pa za jeseniško mladino pomeni manj možnosti šolanja na Jesenicah, saj vendarle vsa jeseniška mladina bo usmerila izključno v železarsko usmeritve. Odliv jeseniške mladine v druga izobraževalna središča v tujini je večji, gospodarstvo pa bo brez ustreznega kadra.

Občini menijo, da morajo delovati, prave potrebe po kadrih jeseniškega združenega dela narekuje mrežo šol s potrebnimi usmeritvami in programi. Zato bi se moralo vsaj delno delo še bolj vključevati v

razreševanje celotne problematike vzgoje in izobraževanja, šole same pa slediti trenutnim in razvojnim potrebam združenega dela. Mnenja so, da ni nazadnjaško prizadevanje za vse tisto v občini, kar je vnaprej dano in zagotovljeno večjim regionalnim središčem, ki jim potreba po šolah ni treba niti utemeljevati niti zagovarjati.

Zato se zavzemajo za ustanovitev centra usmerjenega izobraževanja, saj bi tako med drugim tudi racionalno izkoristili vse prostorske in tehnološke zmogljivosti, odpadlo bi »podvajanje« posameznih kabinetov, v centru pričakujejo zmanjšanje materialnih stroškov, sredstva za amortizacijo se bodo združevala, zmanjšalo se bo število administrativnega kadra. S centrom bi zagotovili tudi to, da bodo imeli vsi učenci čim bolj enake možnosti izobraževanja, pedagoški režim šole bo enoten, učencem bo dana večja možnost prehajanja iz usmeritve v usmeritve, kar bo vplivalo na manjši osip učencev. Združitev strokovnih služb bi poenotila delo.

Šole naj bi bile združene pod eno streho tako, da naj bi ob sedanjem objektu Železarsko izobraževalnega centra zgradili dodatni trakt z učilnicami.

O družbenoekonomski in pedagoški upravičenosti združitve šol usmerjenega izobraževanja v jeseniški občini na Jesenicah je bil soglasen tudi jeseniški izvršni svet. Center usmerjenega izobraževanja na Jesenicah naj bi začel delati 31. avgusta prihodnjega leta. D. S.

V Ratečah bodo gradili

Jesenice – Skupščina občine Jesenice je lani sprejela odlok o potrditvi zazidalnega načrta stanovanjskega območja Rateče-Planica ter spremembo urbanističnega načrta Kranjska gora-Gozd, po katerem je na območju Kamne, južno od nekdanje železniške postaje predvidena izgradnja petnajst zasebnih stanovanjskih hiš. Vendar pa to območje posega v vodni rezervat po urbanističnem načrtu in bi bilo treba pred začetkom izgradnje prestaviti sedanje vodnjake na tem območju, ki obenem služijo kot rezerva pitne vode za naselje Rateče.

Vendar pa so na minuli seji izvršnega sveta skupščine Jesenice sklenili, da realizacijo zazidalnega načrta stanovanjskega območja Rateče-Planica odložijo do izgradnje zimsko-športnega centra na območju skakalnic v Planici, v okviru katerega bi bila nadomestitev vodnjakov prav tako nujna kot ekonomsko opravičljiva. D. S.

Strele netijo požare

KRANJ – V tretjem tromesečju letos, statistično je zajeto obdobje od junija do avgusta, je bilo na Gorenjskem 30 požarov, v katerih je nastalo za nekaj več kot 3 milijone dinarjev škode. Že nekaj časa prihaja do požarne škode večinoma v zasebnem sektorju, saj je v zadnjih mesecih ožen upelnil pri zasebnikih za 2,2 milijona din vrednosti, ostala škoda pa je nastala v družbenem sektorju.

Za tretjino požarov v zadnjih treh mesecih vzroki niso znani, drugo tretjino pa je povzročil takoimenovani »človeški faktor«, kot včasih rečemo malomarnemu ravnanju. Posebno veliko pa je bilo v zadnjem obdobju škode zaradi strele, saj je v osmih požarih v zadnjih treh mesecih zaradi strele nastalo na poslopih za 1,3 milijona din škode. Otroška roka je zanetila ogenj le v enem primeru, prav tako je bil le v enem primeru ožen podtaknjen namerno. Največkrat je zagorelo v tem obdobju v kranjski občini, kjer je bilo 11 požarov, vendar pa je pri tem nastala manjša škoda, medtem ko škoda v 9 požarih, ki so bili v jeseniški občini, ocenjena dosti višje. Najmanjkrat – le dvakrat – je v zadnjih treh mesecih zagorelo v škofjeloški občini, škoda pa je bila precejšnja.

Manj sezonskih zaposlitev

V gorenjskih občinah sicer že tako skromen obseg sezonskega zaposlovanja v zadnjih letih še naprej upada – Te vrste zaposlovanja pa vsaj v kratkem ne bo mogoče povsem odpraviti, čeprav si v delovnih organizacijah za to precej prizadevajo – Sezonski delavci bi se radi zaposlili za nedoločen čas

Kranj – Čeprav število sezonskih delavcev, ki se za osem do deset mesecev vsako leto zaposlijo v gorenjskih občinah, ni veliko, v zadnjih dveh letih med 500 in 600, kar je manj kot odstotek vseh zaposlenih v regiji, njihovo število še vedno postopoma pada. V marsikateri dejavnosti so namreč delo začasno zaposlenih že zamenjali z mehanizacijo. V nekaterih dejavnostih, kot je na primer gostinstvo, pa bo povpraševanje po sezonskih delavcih še naprej ostalo na sedanjih ravni, saj je okoli 30 odstotkov vseh sezoncev zaposlenih prav v gostinstvu. Vendar tudi v gostinstvu in turizmu razmišljajo o prerazporeditvi delovnega časa ter o enotni gorenjski turistični ponudbi, ki bi verjetno vplivala tudi na obseg sezonskega zaposlovanja. Za razliko od drugih področij, se v gorenjskem gostinstvu pretežno zaposlujejo delavci – večina je sicer žensk – s področja regije, predvsem iz občin, kjer je zelo malo delovnih mest za ženske. Delovne organizacije s področja gostinstva še vedno zelo potrebujejo za določen čas poklice, kot so kuharji, natakarji, snažilke in pomivalke, kljub pomanjkanju teh kadrov ta dela ostajajo še naprej sezonskega značaja. Verjetno bi bilo več povpraševanja, če bi delovne organizacije zaposlovale za nedoločen čas.

Takšne želje – namreč zaposlitev za nedoločen čas – imajo tudi sezonski delavci na drugih področjih, kot je na primer gozdarstvo. V zadnjih desetih letih je sicer obseg sezonskega zaposlovanja v gozdarstvu upadel za polovico, vendar še vedno okoli deset odstotkov vseh sezonskih delavcev v regiji dobi delo prav v gozdarstvu. Večinoma gre za priučene delavce iz drugih republik, saj med domačimi delavci za take vrste del ni nobenega zanimanja.

Medtem ko v kranjski in škofjeloški občini sezonski delavci dobe delo izključno v gospodarstvu, predvsem

v industriji in gradbeništvu, pa v drugih občinah, na primer v radovljški, dobe sezonsko zaposlitev tudi v negospodarstvu – v izobraževanju, znanosti, kulturi in v informacijah. Delavce brez poklica in predvsem gimnazijske maturante namreč potrebujejo za določen čas v muzejih radovljjske občine ter pri Zavodu za pospeševanje in razvoj turizma.

Po podatkih, ki so jih zbrali v strokovni službi Skupnosti za zaposlovanje Kranj, je sicer opaziti v zadnjih desetih letih v vseh gorenjskih občinah upadanje sezonskega zaposlovanja, vendar pa kljub razvoju tehnologije in izpopolnjenih programov dela v organizacijah združenega dela predvsem v gostinstvu, gradbeništvu, gozdarstvu in še kje, ne bo mogoče povsem odpraviti sezonskega dela, vsaj v krajšem času ne. Verjetno si bodo v organizacijah združenega dela še naprej prizadevali za zmanjševanje obsega del sezonskega značaja, vendar pa prav gotovo ne na račun zaposlovanja za nedoločen čas. Vsekakor bodo o tam spregovorili tudi v skupščinah skupnosti za zaposlovanje v gorenjskih občinah, ki bodo ta teden.

L. M.

Glasov izlet prvič z vlakom – Naš jesenski izlet naročnikov z vlakom v Kumrovec in Podčetrtek je bil enkrat. Udobna, prijetna vožnja, veselo razpoloženje vsi pot. Veliko lepega in novega smo videli. Le prehitro je bilo treba domov. Več o izletu berite na zadnji strani. – Foto: D. Dolenc

Sporočila v Glasu imajo vedno uspeh

Odločitev čez štirinajst dni

Izvršni svet občinske skupščine in predsedstvo občinskega sveta Zveze sindikatov sta sklenila še enkrat preveriti nekatere podatke na Srednji lesarski šoli v Škofji Loki in bosta o predlogu za ukrep družbenega varstva ponovno razpravljala čez štirinajst dni.

Škofja Loka - Probleme nikakor ne gre reševati z isto, temveč z upoštevanjem strokovno preverjenih razlogov, je bilo večkrat poudarjeno v razpravi na četrtkovi seji izvršnega sveta občinske skupščine in predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov, ko so obravnavali predlog, da se Srednja lesarska šola opredeli kot kršiteljica dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja in delitve dohodkov in osebnih dohodkov. Ker ni izpadlo, da bi do konca leta izplačila uskladjali z dovoljeno višino, naj se uvede ukrep družbenega varstva. Člani izvršnega sveta in predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov so predlagali, da SDK še enkrat preveri poslovanje šole in pripravijo poročilo, da se bodo lažje odločali. Hkrati so tudi sklenili, da se treba pripraviti celoten pregled vsebine in obsega naloga usmerjenega izobraževanja ter ugotoviti, kako je z delitvijo dohodka in osebnih dohodkov na vseh srednjih šolah, saj so na nekaterih s prehodom na novi način dela zmanjšali število oddelkov.

dohodek pa je porasel le za 38 odstotkov, medtem ko je bilo dovoljeno izplačilo po resoluciji še znatno nižje.

V obrazložitvi so ravnatelj šole Feliks Ježek in drugi člani kolektiva poudarjali, da se je z uvedbo usmerjenega izobraževanja povečal obseg dela na šoli, saj prehajajo s periodičnega (šestmesečnega) na celoletno šolanje učencev. Tako so imeli v prvem polletju lani 11 oddelkov, sedaj pa jih je že 23. Seveda so zato morali zaposliti 6 novih delavcev, zakar se je masa osebnih dohodkov občutno povečala. Če primerjamo maso izplačanih osebnih dohodkov na delavca, je ta večja le za 4,01 odstotka, kar je občutno nižje celo od dovoljene rasti, predvidene z družbenim dogovorom.

Po zakonu o usmerjenem izobraževanju mora Srednja lesarska šola, ki izobražuje učence za velik del Slovenije, organizirati tudi izobraževanje ob delu. Letos so od januarja do junija organizirali kar 8 izobraževalnih oddelkov za različne profile v različnih tovarnah. Ker so razen zunanjih sodelavcev pri izvajanju programa sodelovali tudi učitelji šole, se to pozna pri večji masi osebnih dohodkov.

Hkrati je ravnatelj Feliks Ježek poudaril, da se bo Lesarska srednja šola, če bodo upoštevali le indekse, ne pa tudi vsebine dela, še naprej pojavljala kot kršiteljica dogovora. Letos imata celoletni pouk prvi in drugi razred, prihodnje leto bo tak pouk že v tretjih letnikih in v šolskem letu 1984/85 v vseh letnikih. To pomeni, da se bo število oddelkov, zaposlenih in s tem količina opravljenega dela povečevala, da bodo hitreje rasli tudi osebni dohodki in drugi, z večjim obsegom dela povezani stroški. Zato, je poudaril, je v okviru republike dogovorjeno, da je treba v šolah usmerjenega izobraževanja pri naraščanju števila zaposlenih in rasti osebnih dohodkov upoštevati tudi večji obseg dela.

Obrazložitev po mnenju izvršnega sveta in predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov ne spreminja ugotovitve, da je Srednja lesarska šola kršiteljica dogovora. Podatki v obrazložitvi so namreč drugačni, kot v polletnem obračunu. Razen tega izplačevanje osebnih prejemkov v zvezi z opravljanjem dopolnilnega izobraževanja zamegljuje podatke o dejansko izplačanih osebnih dohodkih in delavcem šole omogoča boljše ekonomski položaj, kot ga imajo delavci na sorodnih šolah.

Zato kolektiv Srednje lesarske šole nikakor ni zainteresiran za združitev v Center usmerjenega izobraževanja v Škofji Loki, v katerega naj bi se razen Srednje lesarske šole vključile tudi Srednja šola prometne in strojne smeri, družboslovna usmeritev, dijaški dom in športna hala na Podnu. Združitev je ekonomsko upravičena, ker se sedaj, ko je vsaka šola samostojna delovna organizacija, zlasti administrativno-tehnična dela podvajajo, pa tudi organizacija dela bi bila pod skupno streho lahko gospodarnjša. Ravnatelj Srednje lesarske šole očitajo, da je prav on tisti, ki je največkrat rušil prizadevanja za združitev srednjih šol.

V razpravi je prevladalo mnenje, da je pri oceni, ali je šola potreben ukrep družbenega varstva, treba izhajati iz strokovne utemeljenih podatkov, zato so predlagali, naj SDK pregleda poslovanje in prouči zlasti sporne podatke. S tem so se strinjali tudi predstavniki šole. To naj bi bilo narejeno v štirinajstih dneh, potem pa bosta izvršni svet in predsedstvo občinskega sveta ponovno obravnavala predlog.

Vendar, je poudarilo več razpravljavcev, se je potrebno pogovarjati predvsem o kršitvi družbenega dogovora in v tem smislu tudi predlagati ukrepe. Nikakor pa ne gre z isto sprejeti ukrepa družbenega varstva, da bi hkrati na hitro rešili problem organiziranosti srednjih šol v Škofji Loki.

L. Bogataj

Anton Martinjak — inovator leta

Kranj - V času, ko si vse bolj prizadevamo povečati izvoz in uresničiti gospodarsko samostojnost, dobiva inovacijska dejavnost vse večji pomen. Polagoma se spreminja tudi naša zastarela in z zavistjo obarvana miselnost. Vendar inovatorji s trpkim glasom večkrat opozarjajo, da povsod še ni tako. Inovatorjem smo v naši družbi že dali ustrezno mesto, problemi pa so s posamezniki, ki pogosto ne morejo ali nočejo razumeti, kako zelo pomembna je ustvarjalna dejavnost za naš nadaljnji družbenopolitični razvoj. Zato uspehi in nagrade inovatorjev, pogosto opazujejo dokaj ozko in sebično.

Podobno je tudi v kranjski Iskri, vendar pa se inventivna dejavnost kljub temu vztrajno krepi. Predlogi za različne izboljšave v tehnologiji in proizvodnji so vse bolj pogosti, vse več je resničnih inovacij. To dokazujejo tudi vsakoletna priznanja Inovator leta občine Kranj, saj je med dobitniki vedno največ Iskrašev. Že lani so imeli »Inovatorja leta I. stopnje« pa tudi letos. To visoko priznanje je dobil 26-letni Anton Martinjak iz tozda Telefonski elementi in aparati Iskre Telematike.

Anton Martinjak bo prejel »Inovator leta občine Kranj« za konstrukcijo nadzorne naprave za kontrolo telefonskih vložkov. Zaposlen je kot samostojni merilec v oddelku za spremljanje kakovosti tozda TEA. Pri delu je ugotovil, da je s povečanjem proizvodnje telefonskih vložkov čedalje več težav zaradi pomanjkanja kontrolnih naprav. Na voljo je bil le en tuj merilni komplet. Da bi se povečala zmogljivost kontrole, se je odločil za lastno konstrukcijo. S postopnim dograjevanjem in izpopolnjevanjem je izdelal napravo, ki omogoča enako kvaliteto kontrole vložkov kot s tujo. Nova naprava pomeni pomembno pridobitev, saj z majhnimi stroški dosežena novost, prinaša veliko prihranka. Vrednost vložene prijave je 1,3 milijona din. Na tej osnovi je bila določena nagrada v višini 50.000 din. Na pobudo Martinjaka so bile izvedene tudi tehnične izboljšave na nekaterih telefonskih aparatih.

»Če imaš žilico za inventivno dejavnost, potem pravzaprav ni problem, lahko začneš ustvarjati,« pravi Anton Martinjak. »Problem se začne šele ko jo uresničiš. Mislim, da je sistem nagrajevanja v Iskri Telematiki neustrezen. Preveč se gleda na to, koliko ima delovna organizacija dobička od inovacije, premalo pa na to, koliko je vložena inovatorjevega dela. Slednje bi morali v pravilniku o nagrajevanju inovativne dejavnosti ustrezno uskladiti. Očitno imajo druge delovne organizacije v Kranju to področje bolj urejeno. To sem ugotovil, ko sem za razmeroma nizko nagrado inovacijo - v primerjavi z drugimi kandidati - prejel visoko družbeno priznanje.«

Anton Martinjak je izboljšal tudi novični telefonski aparat in telefonski aparat EODI 04. Vseh sprememb in izboljšav niti prijavitel ni.

»Znano je, da imajo v združenem delu tisti, ki so pri delu prizadevnejši, pogosto probleme z okolico. To občutim tudi sam. Prav zaradi tega je moje prvotno navdušenje do ustvarjalnega dela precej upadlo. Opazam, da so mnogi mladi, ki prihajajo v delovno organizacijo neustvarjalni, brezbržni do dela. Morda je temu kriva neprimerna šolska vzgoja, še bolj pa verjetno neurejena stimulacija do dela v širšem smislu sploh. Menim, da je največja vzpodbuda za mladega delavca in inovatorja priznanje sodelavcev, občutek, da te je kolektiv, v katerem delaš, sprejel za svojega, te priznal,« meni Anton Martinjak. »Takšno vzpodbudo pri nas pogrešam. Moram pa povedati, da sem to že večkrat doživel med delavci v neposredni proizvodnji - in prav to me spodbuja k nadaljnjemu ustvarjanju.«

Besedilo in slika: Kazimir Mohar

Remont gradnje ponovno pod družbenim nadzorom

V Remont gradnje so se razmere spet poslabšale in izvršni svet občinske skupščine že drugič v dveh letih predlagal ukrep družbenega varstva

Škofja Loka - Ta teden bodo izbrani zbori združenega dela ponovno sklepali o uvedbi družbenega varstva v Remont gradnje Ziri, čeprav so komaj pred letom dni sprejeli ukrep družbenega varstva. Delovni kolektiv tega podjetja je namreč v letošnjem prvem polletju izplačal za 30,25 odstotka višje osebne dohodke kot v enakem času, čeprav bi glede na ustvarjeni dohodek lahko povprečno plače le za 12 odstotkov. Povprečni osebni dohodki so znašali 1.676 dinarjev, kar je višje, kot bi bilo pričakovati. Zato izvršni svet občinske skupščine in predsedstvo občinskega sveta Zveze sindikatov sklenila predlagati občinski skupščini, da opredeli Remont gradnje za kršitelja dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja in delitve dohodkov in osebnih dohodkov v medletni višini za dobo enega leta ali več, če se presežki ne bodo poravnali.

S tem bo podjetje Remont gradnje Ziri v dveh letih že drugič pod družbenim nadzorom. Izvršni svet in predsedstvo občinskega sveta ZS sta namreč ocenila, da se je kolektiv v približno enakih razmerah, kot je bil pred dvema letoma, ko so uvedli ukrep družbenega varstva. Deloma je vzrok slabši položaj razredništva nasploh. V Remontu gradnje tega primanjkuje strokovnih delavcev, zato kolektiv ni sposoben vzdrževati zahtevnejših del. Direktor, ki je dolžnost opravljal nepolno

leto, je že dal odpoved, kar tudi kaže, da v kolektivu ni vse v redu.

Da bi zagotovili delavcem socialno varnost, je najbolj sprejemljiva rešitev, da se Remont gradnje vključijo močnejši gradbeni organizaciji. Posebno še, ker ne ostaja noben posebno opravičljiv razlog, da bi Ziri imele svojo posebno gradbeno delovno organizacijo. Res je sicer, da so v krajevni skupnosti marsikatero gradnjo zato opravili ceneje in hitreje, vendar je to imelo posledice v slabšem materialnem položaju Remont gradnje.

Direktor Valentin Lukan je povedal, da je do presežanja rasti osebnih dohodkov prišlo, ker so jih izplačevali na podlagi fakturirane realizacije, kar pomeni, da so opravili več dela, kot je soditi po dohodku. Povedal je tudi, da so se že avgusta dogovorili za poravnavo preveč izplačanih dohodkov in da bo poravnava najbrž opravljena že oktobra. Menil je tudi, da bi pri obravnavi rasti osebnih dohodkov v gradbeništvu morali bolj upoštevati sezonski značaj dela in dogovorjeno organizacijo in preporazdelitev delovnega časa.

Izvršni svet in predsedstvo občinskega sveta Zveze sindikatov sta menila, da ne le preveč izplačani osebni dohodki, temveč tudi vprašljiv ekonomski položaj podjetja narekujejo začasen ukrep družbenega varstva, zato sta predlagala zboru združenega dela, da ga sprejme. Predlog je podprl tudi družbeni pravobranilec samoupravljanja.

L. Bogataj

Prihodnje leto za 2,8 odstotka več elektrike

Osnutek elektroenergetske bilance predvideva prihodnje leto za 2,8 odstotka večjo porabo elektrike - Vsi plani so zelo napeti, nuklearka naj bi obratovala vse leto

Prihodnje leto je treba zagotoviti polno izkoriščenost zmogljivosti, je poudarjeno v osnutku elektroenergetske bilance Slovenije za prihodnje leto, ki te dni prihaja v javno razpravo. Slovenija naj bi prihodnje leto potrebovala 9,1 milijarde kilovatih ur električne energije, kar je za 2,8 odstotka več od količine po bilanci za letos. Realen porast pa bo

verjetno večji in bo verjetno presegal 5 odstotkov. Upoštevati je namreč treba, da so v letošnjih osmih mesecih potrebe za 4 odstotke presegle lanskoletne v enakem času, da pa so kljub temu ostale za 2,6 odstotka pod letošnjo bilančno napovedjo za osem mesecev. V okviru omenjenega 2,8-odstotnega povečanja slovenskih potreb prihodnje leto naj bi se potrebe distribucijskih odjemalcev povečale za 6,5 milijarde kilovatih ur oziroma za 3,1 odstotka, potrebe neposrednih uporabnikov pa na 2,36 milijarde kilovatih ur ali 2 odstotka. K skupni količini potrebne energije bi slovenske hidroelektrarne prispevale 2,9 milijarde kilovatih ur, termoelektrarne iz naše republike 5,7 milijarde kilovatih ur električne energije, iz zakupa v tuzlanski termoelektrarni oziroma v BiH pa bi prejeli 600 milijonov kilovatih ur.

Če posebej razčlenimo proizvodne obveznosti termoelektrarn, bo šotštanjska prispevala 3 milijarde kilovatih ur, jedrska 1,7 milijarde, termoelektrarna Trbovlje 585 milijonov, toplarna Ljubljana 437 milijonov in brestaniška 40 milijonov kilovatih ur električne energije.

V krški nuklearki torej pogumno planirajo, da bi vse leto obratovali po 600 ur mesečno s polno močjo, razen med 5. majem in 15. julijem, ko bodo opravili remont in zamenjali jedrsko gorivo. Tudi plan trboveljske termoelektrarne je dokaj napet. Ob tem se sestavlja vprašanje, če se ne bi dalo bolj izkoristiti tudi šotštanjsko termoelektrarno. Instalirane zmogljivosti bi omogočile vsaj pol milijarde kilovatih ur električne energije več. Toda omejevalni dejavnik je premog, ki ga bo prihodnje leto imela šotštanjska elektrarna na voljo le 4 milijone ton. Tudi plinskimi elektrarnami bi lahko zastavili večje obveznosti, če bi se našel kupec za drage kilovate ure in bi povrh vsega poskrbel še za naftne derivate.

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

Štipendije večje za 15 odstotkov

Kadrovske štipendije so večinoma že razdeljene. Nekateri prosilci so pri tem ostali praznih rok. Takšno usodo so doživeli predvsem tisti, ki so se prijaviли za medke in »dragocene« kadrovske štipendije iz neproizvodnega ali netehniškega področja, kjer je bila gneča velika. Po drugi strani pa so ostale nepodeljene štipendije, za katere med mladino še vedno ni dovolj zanimanja. Podrobna slika bo znana čez mesec ali dva, ko bodo štipenditorji sporočili, kako se je končal letošnji razpis, hkrati pa se bo zbirala podoba podeljevanja štipendij iz združenih sredstev.

vrednost točke za kadrovske štipendije 5,32 din. Učenci v srednjem usmerjenem izobraževanju bodo dobivali mesečno naslednje zneske: z zadostnim uspehom 2128 din, z dobrim uspehom 2554 din, s prav dobrim 3139 din, odličnjaki pa 3830 din. Študenti s povprečno oceno vseh opravljenih izpitov 6 do 6,5 bodo prejeli 3192 din, s povprečnimi ocenami od 6,6 do 7,2 - 3458 din, od 7,3 do 7,9 - 3830 din, od 8,0 do 8,6 - 4256 din, od 8,7 do 9,3 - 4788 din, najboljši z oceno od 9,4 do 10 pa kar 5746 din.

Za učence in študente prvih letnikov se uspeh iz prejšnjega izobraževanja ne upošteva in dobe vsi enako: učenci 2554 din in študenti 3458 din. Štipendistom, ki se izobražujejo za poklice, kjer je kadrovski primanjkljaj največji, bodo OZD lahko primaknile še poseben dodatek za deficitarnost, ki lahko doseže največ 1064 din.

Odmera za štipendije iz združenih sredstev je bolj zapletena, ker je odvisna od množice spremenljivk. Višine osnovnih štipendij se bodo gibale pri učencih od 3025 do 6050 din ter za študente od 3629 din do 6654 din. V določenih primerih je treba pristeti še dodatek za vožnjo, za najbolj prizadevne pa dodatek za učni uspeh: prav dobrim se bo štipendija povečala za 605 din, odličnjakom pa za 1210 din.

Za novo štipendijsko leto so torej vse karte praktično na mizi. Vendar morajo OZD že sedaj snovati naprej. Oktobra morajo namreč oddati svoje štipendijske načrte za šolsko leto 1983-84. Učenci in študenti morajo biti dovolj zgodaj seznanjeni z razpisi, kajti le tako lahko štipendije odigrajo svojo usmerjevalno vlogo. Predvideva se, da bodo po vseh usklajevanjih novi štipendijski razpisi javno razgrnjeni že v začetku prihodnjega leta.

Franc Belčič

Obrotno podjetje CERKLJE

Na podlagi sklepa DS objavljamo

JAVNO LICITACIJO ZA TOVORNI AVTO

ki bo v petek, 1. 10. ob 12. uri v upravi podjetja.

Licitacija bo za:

- tovorni avto prekučnik TAM 6500, nosilnost 7 t, v voznem stanju, kason 4 m. Izklicna cena 180.000 din.

Ogled vozila je možen dne 29. 9. 1982 od 10. ure dalje. Kavcijo v višini 10 odstotkov od izklicne cene plačate na dan licitacije do 12. ure. Prodaja vozila bo po sistemu videno - kupljeno. Kupnino mora kupec plačati ob prevzemu vozila.

KAREL LESKOVEC
TRNULJE

13

Zbal sem se, da se skozi to živo mrgolenje ne bova mogla kar tako prebiti. Zraven gostilne, ki stoji na desni strani, je nekdo zarjovel: »Prekleti mulec, glej, kako voziš!« Jezni glas me je zdramil, ker je le malo manjkalo, da se nisem zaletel vanj. Tega gospodar ni niti videl ne slišal. Verjetno je pozabil, da sem prvič v mestu in da tudi nisem najboljši voznik. No, to resnico je kmalu krepko spoznal.

Bila sva čisto blizu tramvaja, ki se je počasi pomikal proti nama. Sam ne vem, kako sem gospodarja prehitel in se znašel pred njim. Na cesti sem zagledal tračnice. V hipu se nisem mogel spomniti, zakaj neki so. Komaj sem dobro speljal na stran, sem tako tresnil ob tla, da se sploh zavedel nisem, kaj me je položilo. Nisem se še dobro pobral, ko je tresnil nekdo name. Prav tisti hip je nekaj strahovito zacvililo. Pred seboj sem morda le za dober korak zagledal tramvaj. Prvi trenutek sem spoznal strašno resnico, da se je name zvrnil sam gospodar.

Kako se je to zgodilo? Ko sem zijal okoli sebe, samo ne tja, kamor bi moral, sem v zmedenosti prehitel gospodarja. On tega ni opazil, ker so kolezarji neprestano svigali mimo. Ko sem ga prehitel, sem zavozil na tiste nesrečne in zame tako nepotrebne tračnice, se je kolo ujelo v kolesnico in že sem bil na tleh. Gospodar je vozil tik za menoj, se zaletel vame in se prevrnil.

Nesrečni zmešnjavi je dodal svoje še tramvaj, ki je prav takrat pripeljal pred naju. Če ne bi voznik tako močno zavrl, bi oba povozil. Prvi sem se jaz uspel izvleči iz zagate. Po vsem telesu sem trepetal, kaj bo sedaj napravil gospodar z mano. Potem se je tudi njemu posrečilo, da se je dvignil. To se je zgodilo skoraj tik pred cervkijo in takoj je bilo zraven polno ljudi. Iz tramvaja je skočil voznik in začel vpiti na naju kot nad porednima paglavcema, češ da sva kmečki nerodi in če se ne znava voziti, naj ostaneva doma, temu pa je dodal še nekaj ne preveč lepih besed.

Iz množice radovednežev je nekdo po imenu poklical gospodarja. Še več jih je bilo, ki so ga poznali. Gospodar je bil od prahu ves umazan in na kolenih si je precej raztrgal zakmašne hlače. Po njegovem obnašanju sem občutil, da to še zdaleč ni najhuje. Bolj ga je zbolelo, da njega, tako uglednega človeka vidijo, kako se valja po tramvajskih tračnicah in da je malo manjkalo, da ga ni povozilo.

Čistil si je obleko, pihal in škripal z zobmi. Od jeze in sramote bi me najraje pregriznil kot nič vrednega črva. Ko se je prva burja nekoliko polegla, sem videl, da mojemu kolesu nič ne manjka, njegovo pa je bilo precej zvito. Zapičil je pogled vame, stisnil ustnice in že je bilo videti, da bo planil. Prav gotovo je ne bi tako poceni odnesel, da se je to pripetilo kje na samem. Zdaj pa že zaradi ljudi ni mogel storiti nič drugega, kakor da mi je pokazal z roko in zagrgal: »Nazaj domov, mulec hribovski!« in stopil proti gostilni, ki je bila tam zraven. Tam so ga očistili in zakrpali, potem pa je to jezo in sramoto poplaknil s frakeljčkom.

Vidite, tako tistega dne nisem videl našega glavnega mesta, čeravno sem se dolgo dolgo pripravljaj na prvi obisk. Življenje se je poigralo z menoj prav tako, kot pravi ljudski rek: »Če ti nekaj ni usojeno, čez to pač ne moreš.«

LUČKE NA GROBU

V hiši nisem bil sam, vendar je bilo včasih tako tiho, da sem slišal le svoje dihanje in tiktakanje velike stenske ure, ki je visela na zidu zraven krušne peči. Na drugem koncu sta sedela v kotu za veliko javorovo mizo dva moška. Prvi je bil gospodar, starejši možakar sivih las in koščenega obra-

za. S komolci se je naslanjal na mizo in si podpiral glavo. Drugi je bil živahen fant. Komaj je zdržal na miru, in še to le zaradi gospodarja. Večkrat je živčno segel z roko v gosto skodrane lase in se za spoznanje premaknil na klopi.

Fant je prišel že popoldne. Takrat se nisem natančno vedel, zakaj sta z očetom ostala tako dolgo zvečer v hiši. Dozdevalo se mi je, da se je fant zagledal v gospodarjevo hčer. Včasih sem iz besed med drugimi otroki mimogrede razbral, da bo dekle še ta predpust zapustilo dom in se primožilo na veliko kmetijo v Žireh. Tisti dan fant ni prišel samo vasovet, da bi jo videl in se kaj pogovoril ali pa da bi odšla kam na ples.

Ne vem, kako da sem ostal na topli krušni peči. Saj mi ni nobeden branil, da sem zvečer, ko sem opravil z živino v hlevu, zlezal nanjo in se ogrel, preden sem odšel v hlev spat. Na peči sem kljub živzavu v hiši kmalu zaspal. Medtem so tudi drugi odšli spat, le oče in ženina sta ostala. Imela sta se o marsičem pomeniti in zato sta bila najraje sama, da ne bi komu prišlo po nepotrebem na ušesa, kakšne pomenke imata.

Prebudil sem se, ko je bila hiša že prazna, in opazil, da sta za mizo sama in potihoma govorita. Potuhnil sem se na peči kot maček, da ne bi opazila, da ne spim več. Vmes sem zaslišala gospodarja, ki je zaskrbeljeno dejal, da sta na pastirja na peči čisto pozabila in da bi vragu lahko prišlo kaj na ušesa, ker pri teh mulcih nikdar ne veš, kdaj spijo in kdaj se le potuhnejo. Stegnil je vrat in kar izza mize pogledal proti peči. Tudi ženina mu je pritrdil, da bi bilo nerodno, če bi kaj slišal in drugi dan raztrobil med šolskimi otroki. Prav takrat, to sem se prebujal, se mi je zazdelo, da je ženina šepnil: »Poslušajte, oče, bolj potihoma, pastir se je prebudil.« Če bi odkrila, da prisluškujem, bi me spodila s tople peči kot mačka. To ne bi bilo najhuje, ampak tako bi mi ušlo, kar sem na skrivaj vlekel na ušesa. Nobene besede, ki sta jo spregovorila, nisem preslišal, čeprav sta včasih le šepetala.

Kako moške in meni nepoznane besede so prihajale sem od mize! Kadar sta spregovorila malo bolj naglas, sem malo zasmrčal, da bi ju prepričal, da spim kot top. Kadar pa sta popustila z glasom, je tudi moje smrčanje utihnilo, drugače ne bi nič slišal. Ko sem tako prestrezal njun pomenek in jima dokazoval, da sta varna in da spim kot ubit, v svojem govorjenju nista bila več tako oprezna.

Nad mizo je s stropa visela velika porcelanasta petrolejka. Medla svetloba ni segla do vseh kotov prostrane hiše in na peči je bilo skoraj temno. Kadar sta se nehala obračati proti peči sem celo malo dvignil glavo in pogledoval proti mizi. Fant je večkrat prižgal cigareto in pihal dim proti stropu, da se je okoli luči sukala modrikasta meglica.

»To dekle je zlata vredno. Zelo jo bomo pogrešali,« je govoril gospodar o svoji hčerki in pri tem se mu je glas malo zatresel. Globoko je vzdihoval, kakor da si ne more misliti, da bi šla od hiše. Dobro je vedel, da je prilika izredna. Poročila se bo na veliko kmetijo in tudi fant je bil v redu. Koli-kokrat sem poprej slišal, ko sta se z materjo pogovarjala, da bo hiša prazna in pusta, ko jo bo Pepca zapustila. Kadar se je oglasilo njeno veselo petje, je njen glas kot pomladanski dan dahnil v hišo. Kjerkoli je bil oče, zunaj ali v hiši, je zastal in prisluhnil hčerkinemu glasu, ki ga je spravljal v dobro voljo.

Fant se ni upiral nobeni stvari. Glede vsega, kar je oče obljubil, je samo prikimal in s tem dal vedeti, da je tako prav in da ne ugovarja. Natanko sta pretresla, kaj vse bo dobila za balo, da je ne bo sram, ko se bo vselila v novi dom.

Tako sta bila zaverovana v svoje važne pogovore, da sta name čisto pozabila. Vsaj tako je kazalo, zato sem se počasi priplazil skoraj na rob peči. Natanko sem ju opazoval, kako zelo so ju prevzele misli in besede. Oče je govoril malo in počasi, kakor da hoče vse še enkrat premisliti, preden bo do kraja povedal. Fant je nekajkrat celo vstal in se prestopil po hiši sem in tja. Takrat sem se kot miš potegnil nazaj k zidu in spet zasmrčal, da se je slišalo, kako trdno spim. Postajal je nekam živčen. Bil sem še prezelen, da bi vedel, kaj ga tare. Tudi na peč je večkrat pogledal. Le kaj mu je? Da ni morda zasumil, da vlečem na ušesa in je zato postal pozoren? Še bolj sem se potuhnil. Prej je morda spil le kozarec vina, zdaj pa je kar zaporedoma zvrnil dva.

Crtomir Zorec

POMENKI O GORENJSKIH
KRAJIH IN LJUDEH
NA PODROČJU LJUBLJANSKIH OBČIN

(54. zapis)

Mala vas pri Ježici nad Ljubljano, kot je vasica zares prav majcena, le domačinom znana, ima poleg staroslavne gostilne »Pri ruskem carju« še drugo, skoraj pozabljeno kulturno obeležje. Tu je stal rojstni dom profesorja Luke Robida (1804-1877), enega prvih slovenskih fizikov in pisatelja številnih poljudnoznanstvenih, praktičnih in strokovnih del. Kot profesor je poučeval na gimnaziji v Celovcu vse do leta 1874 matematiko in fiziko. Bil je priljubljen med kolegi in posebno med dijaki, ki so ga čislali, ker je »lepo razlagal in modro vzgajal.« Že leta 1825 se je pomenišil, vstopil je v šentpavelski benediktinski samostan v Labotski dolini na Koroškem. Tamkaj se je utegnil srečevati tudi z drugima znamenitima slovenskima kulturnima delavcema, z Bernardom Smolnikarjem in z Blažem Zimo. Robida sam se je poslej podpisoval le z redovnim imenom Karel. Velja še omeniti, da sta si bila Robida in Slomek iskrena prijatelja in vztrajna sodelavca pri ustanavljanju Mohorjeve družbe.

Pozornost zbudi dejstvo, da je Karel Robida že leta 1846 — torej še v Prešernovem času — napisal in dal natisniti v gajici svojo prvo poljudnoznanstveno delo »Zdravo telo narbolši blago, ali navk zdravje ohraniti.« Leta 1849 je izšlo »Naravoslovje ali fizika«, leta 1854 pa obsežna knjiga »Domači zdravnik v navadnih boleznih človeka«. Kot fizik — strokovnjak je pisal tudi v raznih revijah in zbornikih predvsem v magnetizmu, elektriki, o svetlobi, atmosferskih pojavih in celo o atomistiki (že leta 1860!).

SAVLJE IN KLEČE

Dve vasi — obe z imenoma, katerih izvor ni skrit: prvi je dala ime bližnja Sava, drugi pa obsavske kleče. Obe ležita vzhodno od Ježice, ob cesti, ki vodi v Vižmarje.

Savljje so večje — saj imajo kar blizu 600 stalnih prebivalcev in dve tovarnici: Tonoso, tovarno nogavic in Tops, tovarno pisalnih strojev. Kruha je za domačine doma dovolj.

Posebnost Savelj je bil poizkus, uvesti koroško štehanje v naše kraje; prvič je bilo tu prirejeno leta 1938, poslej pa še nekajkrat (prvo nedeljo v juliju).

Vas sama je zelo stara, listine jo prvič omenjajo že leta 1161. Tudi na revolucionarni boj in na medvojnega dogodka spominja v Savljah nekaj obeležij: ploča v Zatterjevi hiši pove, da so tu že jeseni leta 1931 tiskali Rdeči prapor in da so imeli tu svoje zatočišče ilegalci in voditelji KPJ. Na hiši št. 37 pa je vzdano obeležje, ki opozarja sodobnike, da je imela tu bela garda mučnico. Savlje so tudi rojstni kraj znanega (lani umrlega) slovenskega kartografa — samouka Ivana Selana. Sicer smo vajeni reči o njem, da je bil doma v Suhadolah pri Kamniku. Tamkaj je res preživel večino svojih let — toda rojen je bil leta 1902 v Savljah. Prav pred dnevi je išel veliki stenski zemljevid Slovenije, ki ga je pokojni kartograf za-

snoval še tik pred smrtjo. Lepo stančen in zelo popoln zemljevid samorastniku v časten spomin!

Od Savelj do Kleč ni daleč, kakor kak kilometer proti zahodu. Vas še precej kmečka, poljščine usvajo, tudi živinoreja je pomembna. Bolj znane pa so Kleče zaradi obnih črpalnih naprav ljubljanskega vodovoda. Iz globine 24 m črpa desetih vodnjakov talno vodo (1 kubičnih metrov na sekundo) in potiskajo v zapleten sistem vodovodnih cevi, ki so razpeljane pod veliko Ljubljano in širšo okolico. Vas pa omeniti, da voda iz Kleč slova svoji kvalitetni sestavi in bistri-saj je v bistvu to prava gorenjska voda, ki priteka v savsko ravan namost s snežnikov! Črpalne naprave so zaščitene z borovim gozdičem, jejo že od leta 1890. Kmalu bo nastala teh velekoristnih naprav, ki nikoli niso utrpeli kakih okvar, niti niso nikoli poslovala v gubo... O slovenskem inženirju Smrekarju, ki je črpalne naprave Klečah projektiral in vodil vsa dela, bo le treba kdaj spregovoriti, saj je delo njegovega uma in duše še danes nepogrešljivo.

Povedati še velja, da so iz Kleč — vas med Dolom in Dobro — kjer je bila v minulih časih velika čolnarska postaja. Šele železnica je v prvi polovici prejšnjega stoletja ob Savi, je pregnala brodarstvo.

SAVO FLUVIO. — ČRNUČE

Tako se je imenovala rimsko poštna postaja na območju današnjih Črnuč. Kajti v 17. stoletju je vodil čez Savo star rimski cestni most, ki je slonel na 26 opornih obrambo prometa čez most so se na bližnjem hribu Taboru kampanje utrdb. Prav tu so tudi Francoski 1813 postavili svoje topove, ki so branili prehod čez reko. Iz tega je bržčas ohranjen tudi grob francoskega vojaka — nad cesto proti mejnemu stoji spodnji del nagrobnika. V podaljšku hriba Lačben (nenavadno ledinsko ime — le to ima svoj izvor?) nad Stražo (388 m) so še vidni ostanki strelskih jarkov — pač še iz francoskih vojn.

Nad Črnučami pa je stalo v prazgodovinskih časih tudi grad, čigar ostanke so našli na Velikem Taboru (368 m).

Črnuče — velik kraj, pravcarstvo! Saj ima že krepko čez 2000 prebivalcev. Kaj pa izvor kraja? Nega imena? Ponuja se razlaga, je Črnušnja, ki priteče izpod Rašice, ob velikih vodah kar črna. Pa črna ne skriva, prek katerega poteka ravnina. Kdor je kdaj stopal po teh okrog Rašice je povsod našel na to kamenino, na črni in temno vlažni skrilj.

So pa Črnuče vse bolj industrijsko delavsko naselje. Poleg številnih trgovin, gostiln (med njimi slavni Rogovilec) in obrtniških lavnic, je našla tu svoj prostor velika tovarna Elma (elektromotorna), ki zaposluje kar nad 800 delavcev. Tu je še Elektroinvest, oprejalna, gradbeno podjetje Temejški

öbramba

öbramba

öbramba

öbramba

34 Radovan Timotijević

I. DESANT NA DRVAR
ALI SKOK V PRAZNO

BOJ NA ŽIVLJENJE IN SMRT

Prva proletarska brigada je pričakala 26. maj na položajih med Sokolem in Pljeviskimi podi ob izviru reke Plive. Na tem območju od vasi Mlinišče napadal nemški 13. SS-gorski polk. Boj je začel zgodaj jutraj, trajal pa je brez prestanka do noči. Jurisi so se z obeh strani vrstili drug za drugim; esesovci so tega dne imeli približno 3000 mrtvih in ranjenih vojakov ter oficirjev.

Vsi poskusi teh najboljših nacističnih enot, da se prebijajo proti vasa vasi Potoki in Uvala, so bili zaman, zato so Nemci na tem sektorju poslali v boj še en bataljon iz 14. SS-polka. Pod sovražnikovim okrepljenim pritiskom se je moralo naše desno krilo umakniti na ugodnejše položaje vzdolž Smrčeve kose, Bjelovine in Lipovca. Toda 27. maja, ko so se proletarci dobro pripravili za boj, je tik pred zoro nepričakovano začelo pokati za njihovim hrbtom.

Nemški komandosi so prešli skoraj neprevidno gozdove pri Djula glavi na nadmorski višini 1500 metrov. Tja je nemudoma prispel tudi komandant nemškega 13. SS-polka

polkovnik Deutsch in pripeljal 3. komandoško četo, ki je nato prodira zahodno od Mlinišča in krenila proti vasi Potoki.

Najhuše boje sta imela 4. in 6. bataljon 1. proletarske brigade in 2. bataljon 13. proletarske brigade »Rade Končars«. Medtem ko so se naši borci ogorčeno borili s številnejšimi nemškimi enotami, so se komandoške enote čedalje bolj približevale vasi Potoki, ki je bila cilj tudi tovariša Tita in Vrhovnega štaba. Naslednjega dne, 28. maja, ko se je začel drugi »konjev skok« Renduliceve armade, so komandirji in politični komisarji 1. proletarske brigade povedali borcem, da se morajo žrtvovati do zadnjega moža in ne dopustiti Nemcem prodora proti vasi Potoki.

Najstrašnejša pa je bila noč med 28. in 29. majem, ko so se v gozdovih nad Mliniščem naši proletarci borili z esesovci prvi ob prvi. Ko je boj dosegel vrh, se je nemška četa za »zajetje« prebila prek planine Dimitorja in v diru pohitela proti vasi Potoki. Komandosi so se iz smeri Mlinišča pretihotapili skozi kanjon pri železniški postaji Ovcar in krenili proti »divjim lovcem«, od katerih so bili nekateri v

rajonu vasi Potoki, drugi pa se je bližal skupaj s četo za »zajetje«.

Pri Mliništu je Nemcem povsem uspela ukana, kajti v času, ko so se proletarci borili z glavnimi silami SS-polka, so se komandosi pod zaščito goste megle prebijali mimo naših položajev naprej.

Toda Vrhovni štab je računal tudi na takšen razplet dogodkov in je zato ukazal, naj eden od bataljonov proletarcev takoj krene v rajon vasi Potoki. V skladu s tem ukazom je štab 1. proletarske brigade tja poslal 3. beograjski bataljon, ki je v diru prispel v vas pred komandosi. Še prej, 23. maja zvečer, pa je v ta rajon prišel poročnik Kirchner s svojimi »divjimi lovcem«.

KIRCHNER NAPADE BAZO V BLIŽINI
VRHOVNEGA ŠTABA

Kolona Vrhovnega štaba s tovarišem Titom na čelu je iz Jasikovca krenila proti vzhodu in se po napornem nočnem pohodu 26. maja jutraj znašla v Materiču uvali. Tako se imenuje dolina v gozdu na Klekovači, ki se razteza do gozdne železniške proge, katera pelje proti vasi Potoci. Tu je kolona ostala vse do noči. Ker se je prikrila v gozdu, je nemška letala niso mogla odkriti, čeprav so bila ves dan v zraku nad tem območjem. Piloti so se večkrat spustili tik nad drevesne vrhove ter opazovali ali fotografirali teren.

Zvečer je kolona nadaljevala pot in krenila čez vrh 1140 metrov visokega grebena Presedlina, nato pa vzdolž proge zavila proti

vasi Potoki. Noč je bila tako temna, da se videti niti prsta pred nosom. Vodnik Štefan Materič si je pomagal z majhno baterijsko svetilko, ki pa jo je moral pogosto ugasiti, kajti nemška nočna izvidniška letala so vedno v zraku. Pohod je trajal vsa noč, ljevali pa so ga še naslednjo noč.

Po drugih poteh in stezah so prispeli v Potoki še posamezni deli nacionalnega vojskeja osvoboditeljske Jugoslavije, AVNOJ, ter enote Vrhovnega štaba, štab 1. proletarskega korpusa in zavezniške vojaške enote. Tako so bili Potoki sedaj baza Vrhovnega štaba. Naslednjega dne naj bi tja prispel tovariš Tito z Vrhovnim štabom in takrat bilo tam vrhovno vojaško in politično vodstvo nove Jugoslavije.

Ko je bila kolona Vrhovnega štaba iz tega rajona, so iz smeri vasi zaslišali streljanje. Najprej je bilo slišati nekaj rafalov iz brzostrelk, nato pa so jim čez pogosteje sledili še mitalješki rafali. Štepa so začeli Kirchnerjevi vojaki, ki so se razporedili na bližnjih vrhovih. »Divji četniki« so se pridružili esesovski komandi četi in četa za »zajetje« skopirala preganjalne čete in četa iz širše okolice. Med Kirchnerjevimi vojaki je bil dvajset Turkestanec, ki so se začeli približati svojim ciljem, folksojčerji iz krajev naše dežele, četniki, Avstrijci in vsi so bili oblečeni v partizanske uniforme. Glavah so imeli titovke, komandir je bil Kiessling pa si je prišil celo čin našega

Celovita likovna vzgoja

Likovni center Kranj znova začenja z likovnimi krožki za predšolske in šolske otroke – Novost so večerni likovni tečaji za dijake srednjega usmerjenega izobraževanja – Nevsiljivo bogatenje likovnega znanja

Kranj – Že nekaj let zapored kranjski Likovni center pripravlja dopolnilne likovne tečaje za otroke in odrasle. Minuli teden so začeli vpisovati v letošnje krožke, ki se začnejo oktobra, saj še niso povsem zaključili z adaptacijo prostorov. Doslej je prijavi še malo, le okrog 20 predšolskih in šolskih otrok, medtem ko je prostora v eni skupini za 30 tečajnikov. Lani si je na tovrstnih tečajih prek 60 otrok in odraslih bogatilo svoje likovno znanje, letos bi jih lahko sprejeli 80. Cena vpisa ni pretirana, saj letno znaša le 300 dinarjev.

Za otroke so tudi letos pripravili dvoje programov: eden je namenjen šolobveznim otrokom in je zastavljen tako, da dopolnjuje program, ki ga otroci sprejemajo že v šoli. Soltarji bodo raziskovali pretežno likovne elemente. Ko bodo slednje obvladali, se bodo učili tudi slikanja in likovne izraznosti. Predšolski otroci od 4. leta naprej pa spoznavajo likovno umetnost bolj skozi igro. Pri njih je poudarek na množici materialov, ki jih lahko oblikujejo. Skozi spekter materialnih možnosti se potem likovno izživljajo, kake izraznosti in vsebine jih namreč še ne učijo. Likovne tečaje za otroke vodi slikar Herman Gvardijančič.

Nekoliko obširneje spregovorimo o likovni vzgoji starejših, za katere so letos pripravili pomembno novost. Ker so se tečajem pretekla leta odzivali zlasti srednješolci, so za srednje usmerjeno izobraževanje pripravili likovni tečaj, ki sloni na strokovnejših prvinah. Likovno širše

razgledani dijaki bodo obogatili tudi z znanjem iz likovne prakse in bodo lahko na kulturnih dneh vodili svoje vrstnike skozi likovne galerije.

Kako je zamišljeno njihovo dopolnilno likovno izobraževanje za to leto? Začeli bodo z risbo, sprva mrtvega predmeta v prostoru, nato figure in portreta, v risbi prostega stila pa bodo dobili možnost lastnega abstraktnega razmišljanja in skoznj spoznali bistvo likovne izraznosti. S tem jih bo seznanil akademski slikar Herman Gvardijančič. O slikanju jih bo podučil Marchel. Tu bodo za risarsko perspektivo spoznali novosti iz barvne teorije, kontraste in kompozicije, slikali pa bodo krajino, tihožitje in portret. Kiparstvo, skozi katerega jih bo popeljal Boris Sajovec, bo prvo srečanje s tretjo dimenzijo. Tečajniki

bodo klesali doprno plastiko, relief, živalsko figuro. Likovno se bodo lotili tudi prostora. S to umetniško veščino jih bo seznanjal eden od strokovnjakov v prostorskem oblikovanju, Vinko Tušek. Učili se bodo tudi, kako gradi sodobna arhitektura in kakšni so urbanistični posegi v prostor. K vsemu bodo na kraju dodali tudi kanček teorije iz umetnostne zgodovine. Umetnostni zgodovinar Brejc iz Ljubljane naj bi jim predaval o beneškem bienalu in kesselskem trienalu, beseda bo o slovenski likovni umetnosti skozi zgodovino, o sodobnih likovnih gibanjih v svetu, glede na zanimanje pa bodo verjetno predstavili katero od sodobnih osebnosti v likovni umetnosti.

Na kraju velja poudariti tudi, da so likovni tečaji daleč od togega šolskega poučevanja in da bogatijo likovno znanje bolj s pogovori, izmenjavo izkušenj in kajpada prakso.

D. Z. Zlebir

»Karneval v Rio« tudi v Kranju – Veliki spektakel »Brazil tropical«, ki ga Evropa pozna od otvoritve Olimpijskih iger v Münchnu, se bo kranjskemu občinstvu predstavil noč od 19.30 uri v večnamenski dvorani Gorenjskega sejma. Društvo Modrina s to prireditvijo zaokroža predstavitev folklornih znamenitosti drugih narodov in dežel. Doslej je pripravilo že gostovanje folklornih ansamblov iz Mehike, Gvineje, Peruja, Havajev in Venezuele. Stiridesetlanski karnevalski ansambel »Brasil tropical« bo na sceni prikazal izvorni karneval v Rio, brazilske ritme sambe, rumba, karioke, bossa nova, slavije ter igre, pesmi in spretnosti s cirkuškimi točkami v eksotičnih kostumih.

– Drago Papler

Kultura med delavci

Kulturne prireditve za delovne kolektive do konca leta v znamenju oktobrskega kongresa Zveze sindikatov Slovenije in novembrskega kongresa jugoslovanskih sindikatov

Radovljica – Ko so pri komisiji za kulturo pri občinskem sindikalnem svetu v Radovljici presojali programe kulturnega snovanja so ocenili, da bodo prireditve odvisne od sredstev, ki jih bo zbralo združeno delo. Delovne organizacije so se namreč obvezale s pogodbami o delnem financiranju programa kulturnih akcij, a polovica delovnih kolektivov obveznosti še ni izpolnila. Zaenkrat je iz sklada kulturne skupnosti Radovljica na voljo za kulturne akcije še 170.000 dinarjev, kar bi brez deleža združenega dela ne zadostovalo za načrte do konca leta.

Prednostno nameravajo pripraviti kulturne prireditve s socialno in revolucionarno tematiko, ki ustrezajo

predkongresni aktivnosti sindikata. Oktobra predvidevajo dve dramski uprizoritvi Potrčevih Kreflov v izvedbi gledališke sekcije DPD Svoboda Rudi Jedretič iz Ribnega. Do jugoslovanskega sindikalnega kongresa bo radovljiški foto-kino klub v sedmih delovnih organizacijah priredil dokumentarno fotografsko razstavo iz življenja in dela teh kolektivov. 15. oktobra naj bi v Radovljici gostoval orkester »Tamburica in mi« društva jugoslovanskih delavcev v zahodnonemškem Mainz. Če bo na voljo dovolj denarja, bodo do konca leta zagotovili še nekaj nastopov polpoklicnih gledališč in domačih dramskih skupin.

Znova so se zavzeli za sklic kulturnih animatorjev in poverjenikov za kulturo iz vseh sindikalnih organizacij v občini. Na posvetovanju naj bi poudarili zlasti, kaj lahko stori kulturni animator za večji obisk kulturnih prireditev in kako naj spodbuja delavce pri kulturnem prosvetljevanju. Za kulturo imajo delavci namreč manj poslušal kot za druge aktivnosti, na primer šport.

JR

Bližja kultura Latinske Amerike

Kranj – V okviru prve jugoslovanske turneje je za Ljubljano, Portorožem, Rovinjem, Splitom, Beogradom, Nišem in Novim Sadom, Nacionalni folklorni ansambel Venezuele »Danzas Maracaibo« gostoval tudi v Kranju. V sodelovanju z Združenjem estradnih delavcev Srbije je prireditev organiziralo društvo Modrina.

V šestnajstih točkah rituala, kjer so se prepletali obredni in vsakodnevni plesi, je pod vodstvom koreografa Emersona Velasqueza in Luisa Castilla nastopilo 48 profesionalnih umetnikov, pesalcev, pevcev in glasbenikov. V plesih z nadihom španske folklorne, črnskimi in indijanskimi prvinami, so se preivali lirčni sentimentalni plesi s divjimi ritmi tam-tama, vmes pa glasba gančosa, mandolin in kitar. Folkloristi Venezuele v čudovitih ljudskih oblačilih, več kot petsto so jih nasteli, so poželi viharno občudovanje obiskovalcev.

D. Papler

Zbir domačih del

Uvodni koncert slovenskega filharmoničnega orkestra odprl letošnjo koncertno sezono – S koncertom na novih orglah v Cankarjevem domu krstili tudi Šivčev koncert za orgle – V bogati glasbeni ponudbi Cankarjevega doma prevladujejo domača dela

Ljubljana – Prejšnji teden je v veliki dvorani Cankarjevega doma koncert orkestra Slovenske filharmonije odprl vrata v novo glasbeno sezono. K uvodnemu koncertu so povabili vse, ki so gradili Cankarjev dom in omogočili, da je velika dvorana usposobljena za bogato kulturno ponudbo iz zakladnice slovenske glasbene literature. Orkestru je dirigiral Uroš Lajovic, v izrazito slovenskem programu koncerta pa so filharmoniki izvedli dela slovenskih mojstrov Dolarja, Bravničarja, Kozine, Ramovša in Šivca. Posebnost uvodnega koncerta je bila krstna prireditev Šivčevega koncerta za orgle in orkester, v katerem so poslušalci prvokrat slišali tudi nove orgle.

Instrument, ki so ga v Cankarjevem domu dobili pred kratkim, je eden največjih v srednji Evropi, saj ima 75 registrov s štirimi manuali na igralni mizi, vključuje tudi »italijanski manual« in garnituro španskih trobent. Na njem je moč izvajati vso orgelsko solistično literaturo, sinočnji koncert pa je dokazal, da se orgelski zvoki skladno stapljajo tudi z orkestralno spremljavo. Na orglah je koncertiral eden največjih umetnikov organistov Hubert Bergant.

Sprva so pričakovali, da bodo z otvoritvenim koncertom nove sezone slavili tudi dokončno izgradnjo nove velike dvorane, v kateri so odigrali koncert. Žal dvorana še ni do kraja zgrajena, zato je simfonični koncert potekal še pred spuščeno železno zaveso, ki zakriva nedograjeno zaodre velike dvorane. Oder je tako pomaknjen nekoliko naprej, kar onemogoča napolniti prvo vrsto parterja. Dokler ne bodo uredili zaodrškega prostora, odra pomaknili za nekaj metrov v notranjost in vgradili akustične školjke, v prvo vrsto ne bodo vabili gledalcev. Akustično školjko bodo postavili v oder le za koncert, ki ga 3. oktobra prireja opera »Boljšoj teat« iz Moskve, nato pa se bodo dela nadaljevala do zime, ko pričakujejo dokončno ureditev velike koncertne dvorane.

Čeprav dvorana še ni dograjena, umetniški užitek, ki ga je nudil otvoritveni koncert, ni bil prav nič manjši. To je pričakovati tudi na koncertih, ki bodo potekali od septembra do junija v okviru štirih abonmajev orkestra Slovenske filharmonije in abonmaja koncertnih večerov sifonikov RTV Ljubljana. Slednji je še vedno v prodaji, medtem ko so filharmoniki svoje že razprodali. Letos so pripravili tudi novost. V srebrnem abonmaju bodo predstavili osebnosti slovenskih in tujih glasbenih poustvarjalcev individualistov, med njimi Igorja Ozina, Ireno Grafenauer, Richarda Goodeja, Vladimira Krajnjava in druge. Cankarjev dom je v abonmajih prodal 1100 stolov, nadaljnjih 1400 pa jih hkrani za prosto prodajo in skupine, ki jih zanimajo posamezne abonmajске serije.

D. Z. Zlebir

KMETIJSKA ZADRUGA ŠKOFJA LOKA

objavlja
prosta dela in naloge

ŠOFERJA TOVORNJAKA

Pogoji za sprejem:
– šola za voznike tovornih vozil C kategorije,
– 1 leto delovnih izkušenj pri vožnji tovornjaka
Prošnje z dokazili o strokovnosti in opisom dosedanjih zaposlitev pošljite v 15 dneh po objavi na KZ Škofja Loka, Jegorovo predmestje 21.

Ustanovna skupščina DSLU

Ljubljana – V četrtek, 30. septembra, bo društvo slovenskih likovnih umetnikov na ustanovni skupščini dobilo tudi svojo uradno potrditev. Na zboru bodo potrdili izvršni odbor društva, umetniški svet in galerijski odbor, zato pa bodo sprejeli normative kulturne politike na likovnem področju in pravila novoustanovitvega društva.

Kladivo, konj in voda

Kranj – V kranjskem Delavskem centru se bo konec septembra predstavila celjska akustična skupina Kladivo, konj in voda. Zasedbo sestavljajo pevka Damjana Golavšek akustični kitaristi Srečko Lavbič, M. Videčnik in Danijel Bedrač. Slednji je tudi avtor besedil in glasbe, s svojo poezijo pa se uveljavlja tudi v slovenskem literarnem prostoru.

Skupina velja za največjega posebnika ustvarjalne mlade glasbe v Stajerskem. Letos je tudi posebnik stajerskega festivala mladih slovenskih glasbenikov. Le-ta bo v začetku oktobra, na njem pa bodo nastopili glasbeniki, ki sodijo v sam

vrh slovenske mlade glasbe in večina tistih, ki jim bo festival prva predstavitev. Polg Marka Breclja, Janija Kovačiča, Tomaža Pengova, Dušana Uršiča, skupine SAP in drugih bo nastopila tudi skupina Kladivo, konj in voda.

V Kranju bomo mlade ustvarjalce poslušali 30. septembra. Izvajali bodo glasbo, s katero so uspešno nastopili na letošnjem mladinskem festivalu popularne glasbe v Subotici. Skupina snema tudi svojo prvo samostojno kaseto z naslovom Zote nje, trenutno pa zbirajo tudi gradivo za prvi album, ki bo izšel pri beograjski diskografski hiši RTB.

Kazimir Mohar

Milan Bizovičar razstavlja v Šivčevi hiši – Izredno lep kulturni dogodek so v petek zvečer, 24. septembra, doživeli vsi tisti, ki so se v Šivčevi hiši v Radovljici udeležili otvoritve razstave ilustracij akademškega slikarja Milana Bizovičarja iz Ljubljane. Otvoritev razstave, na kateri se je mojster otroške ilustracije predstavil z Milčinskega Butalci, Šmitovim Ježek se ženi, Levstikovim Najdihojco, Kosmačevim Tantadrujem in še nekaterimi, je spremljal izbran kulturni program. Miran Kenda, poznan gorenjski igralec, direktor in umetniški vođa jeseniškega gledališča je prisrčno in doživeto prebral odlomke iz Tantadruga in Butalcev, na violino pa je zaigral nekaj sonat slikarjev prijateljev, prav tako slikar Savo Sovre iz Ljubljane. Bil je to resnično lep kulturni večer, kakršnih pogrešamo. Razstava ilustracij Milana Bizovičarja bo odprta do 10. oktobra, ogledate si jo pa lahko vsak dan, tudi ob sobotah in nedeljah, od 10. do 12. in od 15. do 17. ure.

– Foto: D. Dolenc

ISKRA KIBERNETIKA
TOZD DELAVSKA RESTAVRACIJA
KLANJ, SAVSKA LOKA 1

DELAJSKI SVET razpisuje dela oziroma naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostjo

VODJE RAČUNOVODSTVA
temeljne organizacije

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev in pogojev, ki se zahtevajo po zakonu o knjigovodstvu, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da ima najmanj srednjo šolo ekonomske smeri in 5 let izkušenj na samostojnih nalogah v knjigovodski službi,
- sposobnost izdelovanja predlogov planskih dokumentov, analiz, kalkulacij in poročil,
- druge pogoje v skladu z družbenimi dogovori o kadrovske politiki občine Kranj.

Mandatna doba traja 4 leta.

Prijave z dokazili vložite v roku 8 dni na Komisijo za MRD, Iskra Kibernetika TOZD Restavracija, Savska loka 1, Kranj.

Kandidati bodo o rezultatih razpisa obveščeni v 15 dneh po zaključenem razpisu.

30 let organiziranega športa v Senčurju

Delovni in tekmovalni uspehi

Senčur — S ponosom so krajan Senčurja in sosednjih vasi v soboto zvečer v domu Kokrške čete poslušali kroniko športnega društva, ki letos praznuje 30-letnico delovanja.

Zametki društva segajo v leta, ko se je pri nas pričelo uveljavljati samoupravljanje. Vse večji razmah športa v občini je vplival tudi na študente in delavsko mladino v Senčurju in okolici. Zeleli so preskusiti svoje športne in fizične sposobnosti v tekmah z drugimi. Za začetek organiziranega športa štejejo v Senčurju leto 1952, ko se je članska nogometna ekipa prijavila za tekmovanje v gorenjski podzvezi. Nogometna sekcija je domala desetletje vedrila pri kulturno-umetniškem društvu Svoboda. Po osamosvojitvi se je preimenovala v športno društvo. Takrat so v Senčurju pričeli poleg nogometa igrati še namizni tenis, odbojko, šah in hokej. Število članov se je v tem obdobju povečalo od 35 na 108. Športniki so dosegali rezultate, ki so bili opazni na Gorenjskem in tudi v Sloveniji. Pionirji in člani so postali gorenjski nogometni prvaki. Člani so poleg tega dvakrat zmagali tudi v pokalnem tekmovalju za področje regije.

Za zadnje desetletje so značilni veliki delovni uspehi in nekoliko slabši tekmovalni dosežki. Ti so posledica manj načrtnega dela z mladimi. Del krivde pripisujejo tudi preveliki delovni vnemi senčurskih športnikov, ki so raje kot na trening odšli na gradbišče športnega parka.

Več športnih prireditev

GODEŠIČ — Za praznik, ki ga krajan Godešiča praznujejo 14. oktobra, bo športno društvo Kondor organiziralo več športnih prireditev.

Ze tradicionalni mnogoboj bo 9. oktobra, 11. in 12. bo mladinsko prvenstvo v namiznem tenisu in 13. oktobra pa prijateljska nogometna tekma Godešič:Reteče. S tem bodo športniki dali svoj prispevek k praznovanju.

— js

Vodi Jelovica

GODEŠIČ — Po treh kolih v občinski nogometni ligi vodi v članski konkurenci Jelovica. Jelovica je še vedno brez poraza pred Poletom in Kondorjem. Pri pionirjih sta z enakim številom točk v vodstvu Kondor in Alpina.

Izidi — člani — Alpina: Reteče 3:2, Kondor II: Polet II 5:3, Gorenja vas: Jelovica 0:6, Kondor: Polet 2:1; pionirji — Polet: Gorenja vas 2:2, Kondor: LTH 7:0.

— js

Najboljša Gorkičeva in Močan

Kranj — Namiznoteniški klub Triglav je organiziral turnir najboljših slovenskih mladincev in mladink. Udeležilo se ga je šestdeset najboljših mladih igralcev in igralk iz osemnajstih klubov. Pri mladinkah je imela največ uspeha Gorkičeva iz Vrtojbe, lep uspeh pa je tudi drugo mesto Bajžljeve iz Save, pri mladincih pa je Močan iz Murske Sobotne zmagal pred Kovačem zaradi boljše razlike v nizih. Kranjčan Matijašević pa je bil sedmi. Turnir je sodil tudi med izbirna tekmovalna zvezna turnirja, tekmovalcem pa se je po besedah znanega namiznoteniškega igralca in delavca, na turnirju pa delegata, Janeza Terana, poznala utrujenost, po pripravljani sezoni. V posameznih skupinah so pri mladincih zmagali Močan, Mavri, Smrekar in Lisac, pri mladinkah pa Gorkičeva, Novakova in Šimičeva. Tekmovanje je potekalo v dvorani na Planini, NTK Triglav pa je bil vzoren organizator.

M. Šubič

»Gradili smo dolgo, skoraj desetletje, vendar se je trud izplačal,« je v soboto poudaril predsednik športnega društva Martin Balazič. »Ob pomoči družbenopolitične skupnosti in z mnogo prostovoljnega dela ob koncu tedna in ob urah, ko je bil sicer trening, smo dobili športni park, ki je okras kraja in v ponos

športnikom,« je dejal. Ze prej se je organizirane rekreacije udeleževalo okoli dvanajst odstotkov vseh krajanov, z novim športnim parkom so možnosti še znatno večje. Veliko si senčurski športni delavci obetajo predvsem od mlade generacije, ki naj bi spet obnovila tekmovalne dosežke. Del tega upanja sta že izpolnila krajana državna reprezentanta, kolesar Marko Cuderman in košarkarica Olga Baligačeva. Oba sta bila skupaj z našim izravnim plavalcem Darjanom Petričem tudi gosta sobotnega praznovanja.

Ob 30-letnici športa v Senčurju so dolgoletnim športnim delavcem in aktivnim športnikom podelili društvena priznanja. Zlato značko za 20-letno delo v društvu so prejeli Vinko Vidmar, Joža Pipan, Franc Rogelj, Mitja Rakar, Tine Prosen, Zlatko Erzin, Ljubo Pegan in Jože Pintar. Dvanajst članov društva je prejelo srebrne značke in štirje priznanja. Ze dopoldan so v domu Kokrške čete odprli društveno razstavo, ves teden pa so se v krajevni skupnosti vrstile športne prireditve. V nedeljo je bil tradicionalni pohod na Kališče, v torek nogometno srečanje veteranov, v sredo šahovski turnir, v četrtek nogometna tekma članov in v petek košarkarski turnir.

C. Zaplotnik

Praznovanje pod Krvavcem

Cerklje — Prebivalci krajevni skupnosti Brnik, Cerklje, Poženik, Šenturska gora in Zalog so izbrali 4. oktobra za praznični dan. Tega dne 1944. leta je drugi bataljon Šlandrove brigade v Bolkovi hiši v Zalogu uničil štab črne roke. Preden so partizani minirali poslopje Franca Bolka v Zalogu, se je družina rešila iz prvega nadstropja po rjuhi. Ubityh je bilo devet najpomembnejših organizatorjev črne roke na Gorenjskem. Pri tem napadu je padel tudi komandant drugega bataljona Šlandrove brigade Juda. S tem je bil preprečen nadaljnji pokol, mučenje in trpljenje naših ljudi ne samo na Gorenjskem, ampak širom Slovenije.

V krajevni skupnosti cerkljanskega območja so za letošnje praznovanje pripravili številne prireditve, osrednja prireditev pa bo v nedeljo, 3. oktobra na Spodnjem Brniku, ko bodo svojemu namenu izročili obnovljen dom gasilcev in DPO.

Jutri, v sredo, 29. septembra bo na igrišču za šolo v Cerkljah zanimiva košarkarska tekma Vzhod: Zahod ob 18.30 uri, v četrtek, 30. septembra pa bo ob 18. uri slavnostna seja petih svetov krajevni skupnosti v domu gasilcev in DPO na Brniku. V petek, 1. oktobra, bo ob 18. uri rokometna tekma

Krvavec: Jelovica na igrišču za šolo v Cerkljah, v soboto ob 19.30 uri pa bo prireditev za krajane vseh krajevni skupnosti v gasilskem domu in domu DPO na Spodnjem Brniku. Kulturni program bosta izvajala oktet Sava iz Kranja in KUD »Krvavec« iz Sp. Brnika. V nedeljo ob 8. uri bo na strelišču v Poženiku streljanje z vojaško puško za pokal krajevni skupnosti ter za vse krajane cerkljanskega območja, ob 10. uri pa bo otvoritev asfaltirane ceste Lahovčev-Zalog. Kulturni program bodo izvedli pri spomeniku NOB pri Bolkovi hiši v Zalogu, sodeluje pa domače kulturno umetniško društvo »Prežihov Voranc«. Osrednja prireditev bo ob 14. uri na Spodnjem Brniku, ko bo slavnostna otvoritev modernejšega doma gasilcev in DPO. V ponedeljek, 4. oktobra ob 18. uri pa bo še rokometni turnir za šolo v Cerkljah.

Zadnjih nekaj let je bilo v marsičem prelomno za krajevne skupnosti pod Krvavcem. Številne težave so v minulih letih že uspešno rešili, saj niso čakali le družbene pomoči, temveč so marsikaj storili z lastnimi rokami. Ob tem je rasla skupna zavzetost za razvoj kraja. Tako so v krajevni skupnosti Cerklje dali največ pozornosti reševanju komunalnih problemov, asfaltiranju cest, razširitvi telefonskega omrežja, dobili so novo trgovino Gorenjka, poskrbeli pa bodo tudi za večjo varnost prometa skozi središče Cerkelj. V krajevni skupnosti Brnik so modernizirali dom gasilcev in DPO, v katerem bo dvorana s 150 sedeži, prostori za krajevno skupnost in ostale DPO, uredili pa bodo tudi zbiralnice mleka v domu. Z novo dvorano bodo poživili kulturno dejavnost. Urejajo središče vasi ter obrežje potoka Reka na Sp. Brniku s pomočjo območne vodne skupnosti Ljubljanič-Sava. Da se ob skupnih prizadevanjih rodijo uspehi, dokazuje krajevna skupnost Brnik.

V krajevni skupnosti Poženik so uredili med drugim javno razsvetlavo, radi pa bi nove družbene prostore ter telefonske priključke. Prebivalci te krajevne skupnosti so zelo složni za skupne akcije. V krajevni skupnosti Šenturska gora so med drugim modernizirali ceste iz Raven do Poljane. Nujna pa sta trgovina in telefon. Vasi v tej krajevni skupnosti leže na nadmorski višini od 550 do 850 metrov, krajanji pa so s samopriskom in prostovoljnimi delom v zadnjih letih uredili vrsto problemov. Zadnjih nekaj let pa je bilo v marsičem prelomno tudi v krajevni skupnosti Zalog. Te dni so asfaltirali ceste do Lahovčev Zaloga, v načrtu pa imajo dokončati mrliško vežico v Lahovčah, obnoviti kulturno prosvetni dom, razširiti telefonsko omrežje itd., skratka, v vseh pod Krvavcem si prizadevajo, da bi bile vasi resnično urejene.

J. Kuhar

Svetovno in evropsko prvenstvo v dviganju uteži

Nepozabni dnevi v Tivoliju

LJUBLJANA — Po devetih tekmovalnih dneh se je v nedeljo v hali Tivoli končalo šestindeseto svetovno in enainštirideseto evropsko prvenstvo v dviganju uteži SPEDU '82. Ze na otvoritvi pred devetimi dnevi je bilo prisrčno in tako je bilo tudi ob zaprtju tega prvenstva, ki je devet dni navduševalo nad 30.000 gledalcev. Rekordi so doževali vsak dan. Na prvenstvo je prišlo dvestovajset dvigalcev uteži iz osemindeset držav Evrope, Amerike in Azije. V hali Tivoli je bila zbrana elita tega zanimivega in bolj malo poznane športa.

Na zaključni slovesnosti se je vsem nastopajočim iz osemindeset držav zahvalil predsednik organizacijskega komiteja SPEDU Vlado Gruđen, ki je bil zadovoljen za vse tisto kar so pokazali dvigalci. Z enakim navdušenjem nad uspehi tekmovalcev kot tudi za izvrstno organizacijo se je od Ljubljane poslovil tudi predsednik mednarodne zveze za dviganje uteži IWF Gottfried Schöl, ki je organizatorjem čestital za res prisrčno gostoljubje. Prvenstvo je nato v imenu pokrovitelja republiškega izvršnega sveta zaprla članica IS SRS Majda Poljanšek.

V devetih dneh smo vsi uživali nad res vrhunskimi predstavami vseh nastopajočih v vseh kategorijah. Pokazali so, da so na to prvenstvo prišli odlično pripravljene, da so v devetih tekmovalnih dneh postavili kar trinajst novih svetovnih rekordov. Rekordi so padli kot za stavo. Ne samo svetovni in evropski, temveč tudi državni. Pri tem smo tudi Jugoslovanci imeli svoj delež. Naši reprezentantje so na tem prvenstvu postavili kar trimajst

novih državnih rekordov v vseh disciplinah.

Vrhunec SPEDA '82 je bil prav dan prvenstva. Na oder so namreč nastopili najmočnejši moške na svetu. Med moči v kategoriji nad 110 kilogramov so res pravi silaki s težo več kot 110 kilogramov. Med temi atletsko razvitimi moči je bilo petnajst tekmovalcev, ki so v nedeljo popoldne v hali Tivoli prikazali vso človeško moč. Ročko s stotimi kilogrami in več so dvigovali kot bi v rokah suhe uteži, temveč za navadnega dvajsetkilogramske vreče. Se več državo nad dvesto kilogramov. Bolgarci, ki so bili prisrčni v potegu, je dvignil nad glavo z dokajšnjo lahkoto 247,5 kg. Svetovni prvak v potegu, sunku in stisnu, najmočnejši moški na svetu, reprezentant SZ Pisarenko, v sunku ima svetovni rekord 258 kg, je naskakoval težo 258 kg v drugem dvigu je dvignil 247,5 kg. Tokrat mu to težo ni uspelo dvigniti v kategoriji je nastopil tudi Jugoslovčan Surbanović, ki je v potegu dvignil 162,5 kg, v sunku pa se je dvignil 205 kg poškodoval in konec je bil prvenstvo še en državni rekord.

V moštveni konkurenci so zmagovalci predstavljali SZ, drugi so Bolgari in Poljaki, medtem ko je jugoslovanska reprezentanca na svetu na enaindvajsetem mestu, medtem ko so naši dvajseti Evrope. Največ odličij so iz Ljubljane odnesli tekmovalci iz Bolgarije, ki so boljši od SZ in Poljske.

Besedilo in slike: D. Humer

Dobra uvrstitev Branka Ahačiča

Jastrebarsko — Na veliki mednarodni dirki v motokrosu v Jastrebarskem v kategoriji 250 kubičnih centimetrov je med 50 tekmovalci iz Italije, Avstrije, Nemčije, Češkoslovaške, Švedske in Jugoslavije vozil tudi tržiški dirkač Branko Ahačič. V močni konkurenci je zasedel solidno 12. mesto, kar je še posebno razveseljuje, saj ima letos stalne težave s poškodovano nogo.

SMOLA MIRANA STUDENA

Titove Učice — Na dirki za državno prvenstvo v avtoraliju, ki je bila v okolici Titovih Učic, Kranjčan Miran Studen spet ni imel tekmovalne sreče. S svojo zastavo sta se vestno pripravljala na prireditev, vendar sta na dirki že na začetku zletela s ceste, se 40 metrov prevrnala po bregu in močno poškodovala avto. Tekmovalca sama nista bila poškodovana.

Kranjčan Dejan Markič se je na karting dirki v Novi Gorici med 28 tekmovalci uvrstil na solidno peto mesto.

JAKOPIČ IN MAJKIČ SOLIDNA

Nova Gorica — Na zadnji dirki za državno prvenstvo v kartingu v Novi Gorici je bil Sandi Jakopič z Bleda v svoji kategoriji ponovno soliden, saj je osvojil tretje mesto. Letošnje najboljšo uvrstitev pa je v razredu do 100 ccm dosegel kranjski tekmovalac Dejan Majkič, saj je

Igralci Murke devet

Medulin pri Puli — V Medulinu Puli se je končalo tekmovaljevo v liškopokrajinski šahovski ligi. Med udeleženci so bili tudi igralci Murke iz Lesa. Vrsti dobrih uvrstitev v prejšnjih letih so bili tokrat deveti, kar je prejšnjemu tokrat uspeh. Status drugoligaš obdržali je zaradi srečnega razpisa I. zvezni ligi. V društvu se že od leta bodo kritično ocenili sedanje rezultate.

Letos je moštvo nastopilo preoblikovano. Nekateri igralci so imeli različne razloge za neigranje, nekateri opravila pa niso na preveč trdnih nogah. Moštvo namreč sestavlja šest članov in dva mladince. Med člani del moštva je klub odstopnik Vojka Mencingerja dobro opravil. Dobro so namreč igrali vsi člani: man, Zeleznik, Planinc in Cuderman. Tudi mladinci so igrali dobro, čeprav na koncu popustil Kokošar, vendar je uspešno zamenjal Zorko. Zorko je moštva pa je zatajil, čeprav ima precej kvalitetnih igralcev. Poznala je odstopnost Novakove oziroma Borštarjeve. Pongračeva ni bila v formi, dinki Erjavčeva in Kastiljeva nimata dovolj potrebnih izkušenj. Murka je osvojila le štiri točke od četrtovrstnega Borova, kar trjuje, da bi bila ob popolni zasedbi uvrstitev boljše.

Za kvalitetno rast Murke bo vključiti v delo še več mladih igralcev in igralcev z Gorenjske. Uspehi se bodo namreč nadaljevali. Klub ima dve izredno perspektivna igralca: Mencingerja in Novak-Borštarjevo. Letos na članskem republiškem prvenstvu že krepko mešala štrene stare generaciji.

BORŠTAR, MRVAR IN ŠKRJANC

Tržič — Šahovsko društvo Tržič za september pripravilo redni sečni hitropotezni turnir. Tokrat je stopilo kar 22 šahistov, kar je dobra udeležba. Največ znanja je imel Dušan Borštar, ki je zbral 17 točk, drugi je bil Srečo Mrvar s 14 točkami, tretji pa Franc Škrjanc s 14 točkami. Andrej Loc je zbral 14 točk, Uzar na petem mestu pa je zbral 12 točk.

J. Kuhar

V soboto, 2. oktobra

ELAN

bo ELAN, tovarna športnega orodja Begunje na Gorenjskem, nastežaj odprla svoja vrata vsem, ki si žele ogledati delo in naprave v proizvodnih obratih smučij, športnega orodja in čolnov.

Ogled bo od 10. do 13. ure.

VABLJENI!

Ponovno najstrožja kazen

Metod Trobec je bil konec prejšnjega tedna ponovno spoznan za krivega petih umorov, zato mu je veliki senat Temeljnega sodišča v Kranju izrekel enotno kazen - smrtno obsodbo

Kranj - Veliki senat Temeljnega sodišča v Kranju je v petek izrekel po ponovni sodni obravnavi Metodu Trobcu, obtoženemu za umor petih žensk, najhujšo kazen, ki jo pozna kazenski zakonik pri nas, smrtno obsodbo. V obrazložitvi sodbe je predsednik senata pred prepolno sodno obravnavo poudaril, da tako huda kazen, ki jo je izrekel Trobcu, nikakor ne pomeni nekakšnega maščevanja družbe za storjena dejanja, pač pa je v skladu z določili kazenskega zakonika Slovenije, ki za tako huda dejanja pozna tudi hude sankcije. Kranjsko sodišče je na ponovni sodni obravnavi, ki je trajala kar tri dni, še posebej osvetlilo nekatera vprašanja, za katera je Vrhovno sodišče Slovenije menilo, da so bila na prvi obravnavi med dvema letoma prenehalo razčiščena in je zato prvotno sodbo razveljavilo. Zato se sodišče tokrat ni podrobneje ustavljalo pri prvih treh žrtvah, ki so umrle v bližini št. 22 v Dolenji vasi, pri 52-letni Marjani Cankar, 42-letni Anni Plevnik in 32-letni Zorki Nikolič, saj je bila njihova identifikacija že v prvem postopku povsem zanesljiva. Dvomi, da drugi dve žrtvi, 18-letna Vida Markovčič in 20-letna Urška Brečko ne bi končali ravno tako kot prejšnje tri žrtve, pa po mnenju senata kranjskega temeljnega sodišča nimajo osnove. Sodišče se

je prepričalo na podlagi ponovnega zaslišanja številnih prič, tako matere Vide Markovčič kot delavk iz Doma M. Beličeve in materialnih dokazov, da je bilo dekle, ki jo je Trobec v preiskavi opisal kot eno svojih žrtev, še preden je bila znana med pogrešanimi, prav Vida. Podobno je bilo z Urško Brečko, za katero se je sodišče prepričalo, da je lahko ujela vlak in okoli 20. ure prispela v Ljubljano, kjer se je v gostilni Istra prvič in zadnjič srečala z Metodom Trobcem. Med ključni, ki so jih kasneje našli pri njem, so bili tudi ključki gostilne na Črnicu.

Sora prestopila bregove

Ziri - V četrtnem močnem deževju je začela poplavljeni Sora v Poljanski dolini. Zalila je regionalno cesto med Žirni in Logatcem in v dolžini kakih 30 metrov poškodovala neutrjene bankine. Ker je že čez kako uro gladina upadla, ceste niso zapirali. Nekaj škode je voda naredila v žirovskih kletih. Krajsani so takoj aktivirali enoto civilne zaščite, na pomoč pa so priskočili tudi gasilci, da so izčrpali vodo iz poplavljenih kleti.

Vprašaje, kakšni nagibi bi lahko vodili Trobca, da je ženske med spolnim občevanjem pretepal in po vsej verjetnosti zadavil in nato sledove zabrisal s sežigom v krušni peči, je bilo na ponovnem sojenju še posebej podrobno obravnavano. Po mnenju sodišča so sodni izvedenci prepričljivo prikazali tako obtožbeno osebnost kot njegovo duševno stanje ter zaključili, da pri Trobcu ni opaziti dednih vplivov duševnih bolezni nekaterih sorodnikov. Prav tako Trobec ni kazal in tudi sedaj ne kaže znakov, da bi kdaj prebolel duševne bolezni ali da bi bil sedaj bolan, niti ni opaziti znakov epilepsije ali Ganserjevega sindroma. Prav tako pri njem ne gre za duševno zaostalost, čeprav je sodni izvedenec psiholog ocenil njegove inteligenčne sposobnosti kot nekoliko podpoprečne. Sodišče je tudi sprejelo mnenje sodnih izvedencev, da Trobec ni spolno iztirjena osebnost.

Mnogo časa je bilo na tej sodni obravnavi namenjena vplivom elektrošokov na Metoda Trobca. Izvedenci niso našli nobenih objektivnih posledic zdravljenja z elektrošoki v letu 1974. Pač pa so pri Trobcu sprožili doživetje potisnjenih čustvenih travmatizacij, saj je bil kasneje prepričan, da ga zaničujejo, da ga skušajo uničiti. To naj bi bil po njegovem mnenju vzrok vseh dejanj, katerih je bil obtožen. Sodišče je sprejelo mnenje sodnih izvedencev psihiatrov, da je Metod Trobec devirana, egoistična, emocionalno hladna, agresivna osebnost, nagnjena k alkoholu, z anomalijami spolnega nagona, kot sta ugotavljala zagrebška forenzična psihologa. Glede prištevnosti pa je sodišče ocenilo, da je bil Trobec v času storjenih kaznivih dejanj sicer znatno manj sposoben razumeti svoja dejanja, vendar pa ne bistveno. Glede na to, da je obtoženi sam povedal, da so vse ženske umrle na enak način, vendar z dejanji ni prenehal, torej se jih je zavedal, je sodišče zaključilo, da jih je storil z direktnim naklepom.

Pri obravnavanju tega primera, ki bi mu v naši sodni praksi težko našli primer, je sodišče upoštevalo vse dosedanje obtožbeno dejavnost in tudi vso kriminalno dejavnost, saj je bil za več kaznivih dejanj še pred tem obsojen na daljše prostostne kazni. Po mnenju sodišča ni nobenega zagotovila, da ne bi obsojeni Trobec tudi po najdaljši prostostni kazni nadaljeval z dejanji, ki mu kot izrazito disocialni osebnosti niso tuja. Zato se je sodišče tudi izreklo za takšno enotno kazen. Na izrečeno smrtno kazen, ki jo je slišal že drugič, Metod Trobec ni reagiral neprizadeto, saj ni odgovoril predsedniku senata niti z enozloznicami, s katerimi je sicer vse tedne dajal vedeti, da sledi poteku sodnega postopka.

Na sodbo se ima pravico pritožiti, kar je njegov zagovornik tudi že napovedal. L. M.

Več prekrškov zoper javni red in mir

V gorenjskih občinah so v prvem polletju porasli prekrški zoper javni red in mir - Večina prekrškov se zgodi v gostinskih lokalih in pod vplivom alkohola - Največ je pretepev, prepirov in kričanja na javnih mestih

Kranj - Medtem ko so pri Upravi za notranje zadeve Kranj lani v prvem polletju v gorenjskih občinah izrekli okoli 1200 prekrškov zoper javni red in mir, je bil bilo tega letos v prvem polletju za okoli 19 odstotkov več. Pretepanja, prepiranja in kričanja na javnem mestu je bilo letos skoraj za polovico več kot lani. Večina prekrškov zoper javni red in mir, letos izstopajo, so tudi drzno izstopanje, točenje alkohola mladoletnim osebam, pa tudi klatenje in haškanje. Zanimivo pa je, da je letos tudi padlo število kršitev v zvezi z omalovaževanjem pooblaščenih oseb. Večina kršitev je bila storjena po noči, vendar so morali miličniki letos pogosteje posredovati tudi v dnevnem času. Tako kot vedno doslej kršuje večino kršitev javnega reda miru alkohol, zato jih je tudi letos storjena prav v gostinskih lokalih. Ti, kot kaže, ostajajo najpogostejši javni prostori, kjer si ljudje duška predvsem vinjene osebe.

Letos so klicali miličnike v gostinske lokale 772-krat, da bi umirili razgrajene. Tolikšno število kršitev v gostinskih lokalih kaže seveda na to, da gostinci vse premalo upoštevajo določila, da ne smejo točiti alkohola vinjenim osebam. Pri UNZ Kranj tudi ugotavljajo, da je kar četrtina kršilcev javnega reda in miru že nekajkrat zagrešila podobne prekrške, kot so pretepi, prepiri, pijančevanje, tudi hazardiranje. Kršilci javnega reda in miru so pogosteje kot lani vinjeni, tako da je letos v prostoru za pridržanje dočakalo iztreženje več vročekrvnežev kot lani.

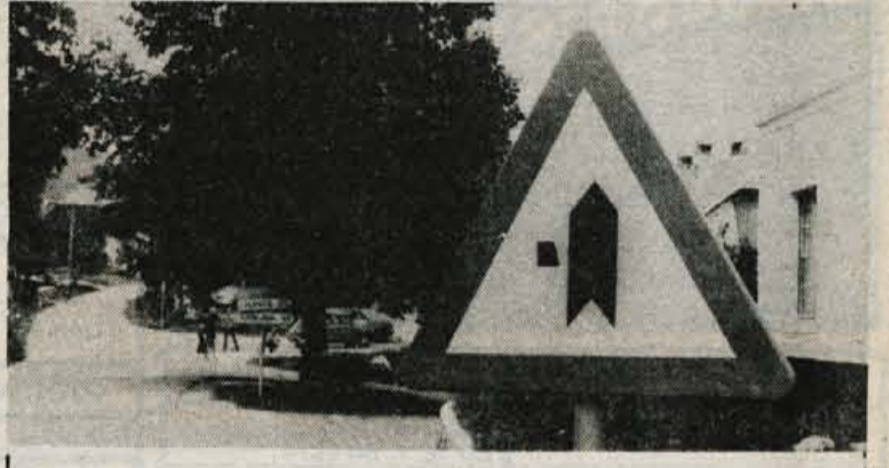
Miličniki so za kršilce seveda napisali tudi predloge sodniku za prekrške. Največ predlogov so napisali miličniki v kranjski občini, 238, kar je sicer nekaj manj kot lani, medtem ko so v ostalih občinah, posebno v Škofji Loki, imeli dosti več predlogov sodniku za prekrške kot lani v prvem polletju.

Za večjo prometno varnost

Jesenski izlet

V septembru in oktobru, ko se vozimo po ozimnico ne le po glavnih pač pa tudi po lokalnih cestah, je treba še posebej misliti na to, da ne bomo preveč obremenili prtljažnika avtomobila. Ni treba še posebej poudarjati, da mora imeti avtomobil brezhibne luči, zavore in gume. Vozni pogoji se namreč lahko hitro poslabšajo, stranske ceste, po katerih se peljemo po ozimnico, pa tudi niso vedno najboljše. Ob prvem mraku je treba takoj prižgati kratke zasenčene luči. Če je prtljažnik zadaj preobremenjen, se bo svetlobni snop povišal, tako da bo avtomobil slepil vozila, ki prihajajo iz nasprotne smeri. Če pa bo večina teže v prtljažniku na strehi, pa se utegne spremeniti težišče vozila, kar se še posebej pozna na stabilnosti v ovinkih. Tovor mora biti seveda dobro zavarovan in pritrjen, da se ne premika. Večja obremenitev tudi pomeni, da se je zavorna razdalja avtomobila podaljšala, kar bi morali vozniki še posebej upoštevati in voziti v primerni varnostni razdalji. Vozni pogoji so še slabši v dežju. Na to je treba še posebej paziti na cesti, ki pelje skozi gozd, kjer se na cestniču nabira listje, nič manj spolzka pa niso vozišča, na katerih so poljski stroji pustili zemljo. Zjutraj in dopoldne, pa tudi proti večeru se zdaj že nekaj časa pojavlja megla. Ob prvih znakih megle je treba prižgati luči in zmanjšati hitrost. Tudi pri prehitevanju je treba dvakrat bolj pozorno oceniti razdaljo, v kateri se varno lahko prehitimo. Ni odveč tudi opozoriti, da bo vožnja z obremenjenim avtomobilom še težja, če se ne bomo ubranili pred vožnjo tudi alkohola. Veliko varneje je, če pijačo vzamemo s seboj in si jo privoščimo šele, ko smo avtomobil že spravili v garažo. Mral.

Rateče - Malo pred ovinkom je v Ratečah postavljen prometni znak, ki opozarja na odcep stranske ceste v levo. Znak pa bi moral opozarjati voznike na ovinek v desno, saj le nekaj metrov naprej stojita smerokaza za Planico in Ljubljano. Prav zaradi prvega znaka prihaja v tem križišču do nesporazumov med vozniki v križišču, saj se ne ve, kdo ima prednost. - Foto: A. Kerštan

Pomankljivosti pri več kot polovici vozil

Škofja Loka - Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Škofja Loka je v sodelovanju s Postajo milice Škofja Loka in mehaniki v začetku septembra letos organiziral preventivno akcijo »Brezhibno vozilo je varno vozilo«. Med akcijo, kjer se je preverjala tehnična brezhibnost motornih vozil na območju cele občine, je bilo ustavljenih 130 vozil, od tega 84 osebnih avtomobilov, 43 tovornih in 3 avtobusi. Pri preverjanju svetlobnih naprav, krmilnega mehanizma, stanja karoserije, gum, opreme in dokumentov se je izkazalo, da je v prometu še vedno preveč vozil z različnejšimi pomanjkljivostmi. Več kot polovica pregledanih osebnih avtomobilov, to je 44, je imelo takšne ali drugačne pomanjkljivosti, še slabše je bilo pri tovornjakih, saj so ugotovili pomanjkljivosti kar na

31 vozil. Od treh pregledanih avtobusov je le eden imel napake. Največ nepravilnosti je bilo ugotovljenih na svetlobnih napravah, gumah, pomanjkljiva je bila tudi obvezna oprema vozil ter dokumentacija pri vozilih družbenega sektorja, kot so potni nalogi, tahografi itd. Dvajset vozil je imelo take tehnične hibe, da so miličniki morali takoj odvzeti prometno dovoljenje, nekaj voznikov pa je tudi plačalo mandatno kazen. Kaže, da se v prometu nikakor ne moremo ponašati s tehnično urejenostjo vozil. Zato bi se kazalo vprašati, kje je družbena samozaveza v organizacijah združenega dela oziroma kje je zavest voznikov samih. Očitno se še premalo zavedamo, kako pomembna je tehnična brezhibnost vozil, zato bodo takšne akcije, kot je bila zadnja, še vedno potrebne. Severin Sever

Ni vračal sposojenega denarja

Dve leti in devet mesecev zapora za Alojza Žusta zaradi šestih kaznivih dejanj goljufije

Radovljica - Na dve leti in devet mesecev zapora je bil prejšnji teden pred temeljnim sodiščem Kranj, enota v Radovljici, obsojen 40-letni Alojz Žust z Bleda, po poklicu gradbeni tehnik. Sodišče ga je spoznalo za krivega šestih kaznivih dejanj goljufije. Žust si je začel izposojati večje zneske že pred kakimi štirimi leti. Ker se je medtem prekomerno zadolžil, ni mogel vračati denarja, zato je dolžnikom lagal ali si izmišljal, da bo vrnil takoj. Nekateri so se odločili za civilno tožbo, da bi vendarle dobili nazaj svoj denar. Največ dolguje dvema krajanoma z Bleda. Septembra 1978 je Francu S. natvezil, da ima lepo priložnost, da bi kupil avto znamke Volvo. Kasneje bi ga lahko za dosti več prodal, vendar pa potrebuje še 30.000 din. Znanec je res mislil, da takšne priložnosti ne gre zamuditi in je dvignil vse svoje prihranke - 90.000 din - ter jih izročil Žustu. Seveda denarja ni dobil povrnjenega vse do danes, čeprav je Žusta nekajkrat opozoril na dolg, povedal, da denar zdaj potrebuje sam za popravilo hiše. Kak mesec kasneje se je Žust prav tako na Bledu dogovoril s P. K., da mu bo opravil nekatera gradbena dela na hiši, vendar je zahteval tudi za nakup gradbenega materiala. Naročnik mu je izročil 7000 nemških mark in 4000 din, vendar pa z Žustom računov še nista poravnala. Tudi naslednje leto v avgustu si je od znanca sposodil 1000 nemških mark, vendar jih ni vrnil v enem mesecu, kot sta se domenila. Denar je Žust znal dobiti tudi na druge načine. Pred dvema letoma, ko je bilo težko dobiti cement, je v Boh. Beli obljubil V. R., da mu bo preskrbel 10 ton cementa in to takoj drugi dan, le 38.000 din mu je treba izročiti. Ko pa je imel denar, se je naročnika izogibal, ni bilo ne cementa ne denarja. Izgovarjal se je, da se je prevozniku pokvaril kamion, ko je odpeljal iz cementarne, da bo dobil cement kasneje in podobno. Cementa seveda ni bilo, dolžnik pa je imel kar dosti opraviti, da je denar spet dobil nazaj. Za podobno vsoto se je domenil tudi z J. O. na Sp. Otoku, od njega pa je tvezil, da nujno potrebuje denar za nakup ostrišja in da denar v enem tednu zagotovo vrne. Žust je pred sodiščem povedal, da je rabil denar za dograditev garsonjere, ki naj bi jo kasneje prodal in tako povrnil vse, kar je dolžan. Zagovarjal se je, da so tudi drugi dolžni njemu, pa ni še nikogar tožil. Pri odmeri kazni je sodišče upoštevalo, da je šlo za velike zneske in za več primerov goljufije. Sodba še ni pravno močna. L. M.

NESREČE

VOZNICA IZSILILA PREDNOST

Podvin - Dva ranjena in prek 70.000 dinarjev škode sta posledici prometne nesreče, ki se je zgodila v soboto, 25. septembra, na cesti iz Zapuži proti Podvinu. V tej smeri je namreč vozila voznica osebnega avtomobila Ankica Ivekovič, stara 63 let, doma iz Begunj. Pri vključevanju na magistralno cesto se ni prepričala, ali je cesta prosta. Zapeljala je v križišče in zaprla pot vozniku drugega osebnega avtomobila Vladimiru Srebotnjaku, staremu 35 let, doma iz Lesc. V trčenju je Ivekovičeva utrpela hujše, Srebotnjak pa lažje telesne poškodbe.

ZADEL V DREVO

Brnik - V nedeljo, 26. septembra, se je na cesti med Kranjem in Mengšem, pripetila prometna nesreča 57-letnemu Antonu Kožuhu iz Kranja. Pri odcipu na letališče Brnik je nenadoma zapeljal v desno in zdrsil s ceste, pri tem pa trčil v drevo. Hudo ranjenega so z rešilnim avtomobilom odpeljali v Klinični center v Ljubljano. Škode na avtomobilu je za 40.000 dinarjev.

PADLA Z MOTORNIM KOLESOM

Retnje pri Trziču - Voznik kolesa z motorjem, 17-letni Franc Osterlič z Brezji pri Trziču, je v soboto, 26. septembra, povzročil prometno nesrečo, v kateri je bil hudo ranjen sam in njegov sopotnik, Andrej Bučan, star 16 let z Visoč. V križišču cest Retnje - Križe je zaradi neprevidne vožnje in brezglave hitrosti motorist trčil v betonsko ograjo. Motorno kolo se je prevrnilo, fanta je vrglo po cesti, pri čemer sta se oba hudo ranila. Odpeljali so ju v Ljubljano v Klinični center. D. Z.

je pripravila ugoden nakup z devizami za proizvode

gorenje

z dodatnim tovarniškim popustom. V trgovini DOMOPREMA Titova 1 na Jesenicah lahko izberete:

- pralni stroj
- črna beli televizor
- barvni televizor
- hladilnik
- dvofatni hladilnik
- zamrzovalno skrinjo
- zamrzovalno omaro
- štedilnik
- vgradni štedilnik
- vgradni hladilnik
- male gospodinske aparate
- kuhinje

Informacije: Domoprema, Titova 1, Jesenice, tel. (064) 82-285.

Zaupajte kvaliteti **gorenje,**
kupujte v **ZARJI.**

KOMPASOVA SMUČARIJA NA STARTU

PREDPROGRAM

**KOMPAS
JUGOSLAVIJA**

KRANJSKA GORA	
Hotel Kompas	2., 9., 30. 1., 6. 2. od 16. 1. do 26. 1
Motel Kompas	9., 30. 1., 6. 2. od 16. 1. do 26. 1
Alpina	9., 30. 1., 6. 2. od 16. 1. do 26. 1
BOHINJ	
Kompas	8., 15., 22., 29. 1., 5. 2.
Jezero	8., 15., 22., 29. 1. 5. 2.
Bellevue	8., 15., 22., 29. 1. 5. 2.
Dom Savica	8., 15., 22., 29. 1. 5. 2.
Dom Ukanc	8., 15., 22., 29. 1. 5. 2.
Ski hotel Vogel	8., 15., 22., 29. 1. 5. 2.
BLED	
Kompas	3., 10., 17., 24., 31. 1., 7. 2.
LJUBELJ-ZELENICA	
Kompas	8., 15., 22., 29. 1., 5. 2.
BOVEC - KANIN	
Kanin	18. 12. 82 ① 26. 12. 82 ① od 8. 1. do 12. 3. od 12. 3. do 23. 4.
odhodi vsako soboto polasci svake subote	
Alp	26. 12. 82 ① 8., 15., 22., 29. 1. 5. 2.
JEZERSKO	
Planinka	8., 15., 22., 29. 1., 5. 2.
KOPE-SL. GRADEC	
Kompas hotel Pohorje	8., 15., 22., 29. 1., 5. 2.
Grmovškov dom	8., 15., 22., 29. 1., 5., 12. 2.
ROGLA	
Planja	8., 15., 22., 29. 1. 5., 12., 19. 2.
Dobrava	8., 15., 22., 29. 1. 5., 12., 19. 2.
SAR PLANINA	
Popova Šapka	8. 1. - 25. 4. vsako soboto svake subote
Slavija	
JAHORINA	
Panorama	8., 15., 22. 1.
BOHINJ	
Kompas bungalovi	8., 15., 22., 29. 1., 5. 2.
BOVEC - KANIN	
Apartmaji / apartmani Kaninska vas vsako soboto / svake sub.	18. 12. 82 26. 12. 82 8. 1. do 25. 4.
ROGLA	
Brinje - apartm. Bungalovi	8., 15., 22., 29. 1., 5. 2. 8., 15., 22., 29. 1., 5. 2.

PAMPEAGO	
Sporthotel Pameago	8., 15., 22., 29. 1. 12. 3.
Rododendro	2., 8., 15., 22., 29. 1. 5. 2. 5., 12., 19., 26. 3. 3. 4.
Scoiattolo	8., 15., 22. 1.
Erika	15., 22., 29. 1.
ALLEGHE	
Coldai	8., 15. 1. 5. 3.
Central	22. 1. 29. 1., 5. 2.
Garni	22. 1. 29. 1., 5. 2.
NEVEGAL	
Olivier	8., 15., 22., 29. 1. 5. 2.
Olimpo	8., 15., 22., 29. 1. 5. 2.
PASSO PORDOI	
Pordoi	14., 22. 1.
FALCADE	
Belvedere	15., 22., 29. 1.
BRUNICO	
Martinerhof	8., 15., 22., 29. 1.
NEVEGAL	
Le torri	8., 15., 22., 29. 1. 5. 2.
ALLEGHE	
Residence	8., 15., 22. 1. 29. 1., 5. 2.
Renato	8., 15., 22. 1. 29. 1., 5. 2.
FALCADE	
A Molino / Al Sas	15., 22., 29. 1.
BRUNICO	
S. Martino	8., 15., 22., 29. 1.
PAMPEAGO	
Ciresa - Tesero	8., 15., 22., 29. 1. 5., 12. 3.
Pichler - Egen	

JASNA - N. TATRE	
Bystrina	8., 15., 22., 29. 1., 5. 2.
Kosodrevina	8., 15., 22., 29. 1., 5. 2.

Ceprav je šele september, ne bo napak, če boste vedeli, kam boste lahko odšli na smučanje in kako globoko bo potrebno seči v žep. Kljub temu, da ima Kompas na razpolago šele

predprogram s pustimi tabelami, se že lahko prijavite v vsaki Kompasovi poslovalnici. Letos je Kompas občutno povečal predvsem število postelj v domovini in omogočil bogato izbiro za vsak okus, žep in znanje smučarskih veščin. Izbirali boste lahko med hoteli, zasebnimi sobami in apartmaji.

Kljub povečanemu številu ležišč pa to število je ni neskončno. Pri Kompas priporočajo, da se prijavite čimprej. Če boste to storili do 15. NOVEMBRA, vam bo Kompas priznal poseben 5-odstotni POPUST.

TURISTIČNA IN GOSTINSKA DELOVNA ORGANIZACIJA KOM-

LOČE-LATSCHACH	
Pirker	19. 12. 82 26. 12. 82 ① 8., 15., 22., 29. 1. 5. 2.
KORALPE	
Berger	15., 22. 1.
E. Jäger	8., 15., 22., 29. 1.
H. Jäger	8., 15., 22. 1.
SCHLADMING	
Neuwirt	15., 22., 29. 1. 12. 3.
Trinker	8., 15., 22., 29. 1. 12. 3.
BAD KLEINKIRCHH.	
Malinowski	8., 15., 22., 29. 1.
Radi	8., 15., 22., 29. 1.
KORALPE	
Waldrast-Gästehaus	8., 15., 22. 1.
TAUPLITZ	
Berghotel	15., 22., 29. 1. 12., 19. 3.
SCHLADMING	
Mitterhofer	8., 15., 22., 29. 1. 12. 3.
OBERTAUERN	
Winter	15., 22. 1.
AVORIAZ	
Snow	7., 14., 21., 28. 1. 4., 11., 18. 3.
AVORIAZ ①	
Snow	7., 14., 21., 28. 1. 4., 11., 18. 3.
Portes du Soleil	7., 14., 21., 28. 1. 4., 11., 18. 3.
Les Alpagnes	7., 14., 21., 28. 1. 4., 11., 18. 3.
TIGNES ② VAL D'ISERE ②	
Lavachet / Val Claret	7., 14., 21., 28. 1. 4., 11., 18. 3.
LES MENUIRES ③	
Reberty / Vacances	7., 14., 21., 28. 1. 4., 11., 18. 3.
CHAMONIX ④	
Vacances	7., 14., 21., 28. 1. 4., 11., 18. 3.
ISOLA 2000 ⑤	
Front de Neige / Hameau	7., 14., 21., 28. 1., 4. 4., 11., 18. 3.
LES ARCS ⑥	
La Nova	7., 14., 21., 28. 1. 11., 18. 3.

PAS JUGOSLAVIJA JE GENERALNI POKROVITELJ JUGOSLOVANSKE MOŠKE ALPSKE SMUČARŠKE REPREZENTANCE ZA OLIMPIJSKE IGRE SARAJEVO 1984.

Od železniške postaje do Titove rojstne hiše v Kumrovcu je bilo treba peš. S mo si vsaj od blizu ogledali okoličo in stišali prijeto zagorsko govorico.

Pred Titovo rojstno hišo se je naredila vrsta, kajti vsak si je hotel od blizu ogledati Jožkovo zibko, mamine burkle in številne dokumente, ki govorijo o življenju in delu našega Tita.

Prijetno
na Glasovem
izletu

Z zelenim vlakom v zeleno Zágorje

Danes, ko je vse za nami, lahko priznamo, da nas je skrbelo, kako bo vse skupaj potekalo. Peljati na izlet toliko ljudi, kar stirikrat več kot običajno, res ni majhna stvar. In po vrhu vsega še z vlakom, s katerim nismo imeli izkušnje. Pa smo bili navdušeni mi in, upamo vsaj, tudi vsi naši izletniki. Tako »komoda« izleta pa res še ne. Saj nič ne rečemo, avtobus je okretnejši, zavije kamor pač hočeš in si morda tudi več ogledaš na takile poti, kot smo jo imeli mi, toda vlak ima spet druge prednosti. Udobno sedi, vstaneš, kadar hočeš, se sprehodiš, greš, kamor te je volja, v bife, v sanitarije, obiščeš znanca... In postrežen si kot v avionu. Namesto stewardes smo imeli stewarda, dva postavna fanta, ki sta nas oskr-

bovala z vsem, kar smo želeli: kavico, pivom, sokovi, vincem, belim, črnim... Zeleni vlak pa je mirno drsel dalje in komaj smo dovolj hitro razdelili malico od KŽK in Živil, pa značke in svinčnike, ki so nam jih za naše naročnike podarili pri Merkurju, v Ljubljanski banki, Zavarovalnici Triglav in Fužinarju, že je bil tu Kumrovec.

Dolg sprevod se je vil od postaje do Titove rojstne hiše. Nak, nihče ni hotel ostati na postaji, pa če ga je še bolj bolela noga ali dajala sapa. Če ni šlo drugače, je pa palica pomagala. Prav vsi smo bili v Titovi rojstni hiši, v osnovni šoli, ki jo je obiskoval tudi Jožek in je danes muzej. Sploh pa bo nekoč ves ta predel okrog Titove rojstne hiše spominski. Prav v bli-

žini Titove rojstne hiše obnavljajo stare zagorske hišice, s slamo krite in značilno svetlo modro pobarvane, tla kujejo zaobljeni mostiči, da bo tako kot nekoč. Večina nas je obiskala tudi mladinski Spominski dom na hribčku nad Kumrovcem, kjer se šolajo naši mladi politični kadri.

Lepo je Zágorje. Zeleno. Tudi tu se pripravljajo na trgatve, ki se bo razmahnila te dni. Kar prehitro smo se morali posloviti od Kumrovca. Kajti vlak nas je čakal...

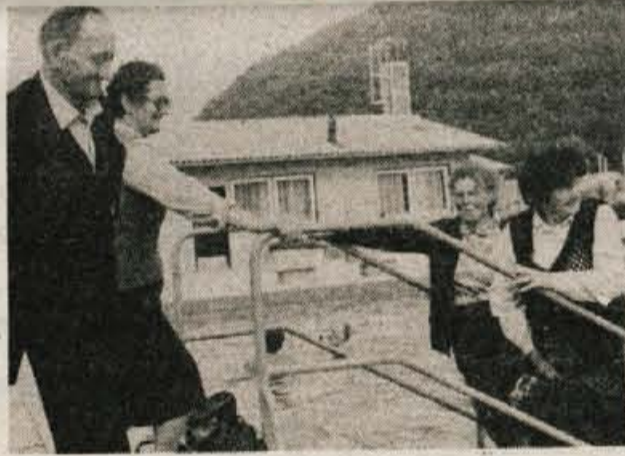
Od Kumrovca do Podčetrčka ni daleč. Dobrih deset minut z vlakom in že smo v zeleni dolini pod starodavnim podčetrčkovskim gradom, med samimi zelenimi grički. Vsa od njih se ponasa s cerkvico: sv. Rok, sv. Ema... Z vseh se oglašajo pesem obiračev.

Vreme nam je bilo naklonjeno. O dežju, ki je močil še v petek, ni bilo ne duha ne sluha. Le meglice so se razmaknile tam v Posavju, pa smo imeli sonce skoraj ves dan. Dobro smo pokosili v restavraciji na samem kopaljšču v Podčetrčku in kdor je hotel, se je lahko šel takoj namakati, vsem ostalim so pa kar trije godci igrali vesele viže. Veliko se jih je odločilo za vodo, kajti bila je topla in čista in tako vabljivo modro zelena...

Le prehitro je bilo treba oditi. Vlak se ni obotavljal. Kmalu po četrti uri popoldne je zažvižgal od novega hotela Atomske toplice sem. Nazaj grede je bilo šele veselo! Zágorsko vince je naredilo svoje. Ste že slišali, da bi pel cel vlak hkrati? No, pri nas je bilo tako veselo! D. Dolenc

Ne le Titova rojstna hiša, tudi vsa okolica je vredna ogleda. Počasi bo tu zrasel pravi stari Kumrovec.

Če že ne gremo v bazen, pa vsaj malo noge zmočimo v tej atomski vodi.

Dom na Ledinah zaprt

KRANJ — Planinsko društvo Kranj, ki ima na skrbi Kranjski dom na Ledinah, obvešča ljubitelje planinstva, da so dom zaprli. Dom Kokrškega odreda na Kališču bo od 1. oktobra naprej oskrbovan samo ob sobotah in nedeljah, medtem ko je planinski dom na Krvavcu odprt vse leto.

Atletski praznik v Kranju

KRANJ — Stadion Stanka Mlakarja je pripravljen na letošnji dvajseti mednarodni atletski miting Kranj '82. Ta miting sodi v okvir športnih prireditev ob občinskem prazniku Kranj, 1. avgust. Letos so se atletski delavci kranjskega Triglava odločili za poznejši datum, saj je bil

doslej ta miting po kakovosti slabše zaseden.

Danes ob 15. uri se na stadionu Stanka Mlakarja obeta atletski praznik. V moški in ženski konkurenci bo nastopilo rekordno število tekmovalcev, ki bodo pokazali, da je atletika res kraljica športa. Atletskim delavcem Triglava je uspelo, da so za današnji miting dobili res kvalitetne atletinje in atlete iz Avstrije, Italije in Jugoslavije. Tako bomo na 1500 metrov videli našega najboljšega srednjeprogasa Zdravkoviča, ki mu bo pri tem teku k dobremu rezultatu pomagal še Perica. Spasojevič bo skušal doseči kar najboljši rezultat v daljavi, medtem ko bosta gosta v metu diska Marčeta in Okleščen. Odlična zasedba bo tudi v metu kopja, saj bosta metala oba državna reprezentanta Cujnik in Zalar. Poleg teh izvrstnih naših atletov bodo iz Avstrije prišli najboljši. Tudi Italijani so najavili dobro zastopstvo. Poleg teh naših vrhunskih atletov bodo na tem tekmovanju nastopili tudi domačini. Še posebno bo zanimiv med krogle, saj bosta nastopila Ivančič in Milič.

Na tem mitingu bodo nastopili tudi mladinci in pionirji, tako da bo današnji atletski spored res pisan in še kvaliteten. Danes od 15. ure naprej se na stadionu Stanka Mlakarja obeta res pravi mednarodni atletski praznik, ki bo pogoj še z dobrimi atletskimi predstavami v vseh disciplinah. -dh

Firbec pa tak... — Kaj menite, kaj so ugledali tle daljnogledarji v planini Tegošče, da tako v eno mero zijajo tja gor? Kozoroge ali — kiklo? Verjeli ali ne, bila je kikla, pa čeprav se je kakšnih trideset kozorogov tisti čas zares paslo tam za zadnjimi smrekami. — Foto: D. Dolenc

GLASOVA ANKETA

Brigadirske tegobe

Šobec — Na Šobcu so se tudi letos zbrali gorenjski brigadirji, ki so sodelovali na letošnjih republiških, zveznih in mednarodnih delovnih akcijah. Ob tej priložnosti, ki je bila resda bolj namenjena družabnosti in šaljivim brigadirskim domslamam, so se mladi znova dotaknili tudi težav, ki jih kljub nenehnemu razmišljanju vse do danes niso uspeli razrešiti. Letos so bile mnoge brigade nepopolne, v njih pa pretežno mladi iz proizvodnje in pionirji, medtem ko bi bilo treba študente in srednješolce iskati z lučjo. Naše tri sogovornike smo povprašali, kje bi veljalo zgraditi, da se stare težave ne bi ponavljale tudi v prihodnjih letih.

skladu z današnjim časom. Prilagodnost pripada specializiranim brigadam, v katerih bodo mladi ljudje delali tisto, za kar jih lahko usposablja. Tako bi dobili več akcije več srednješolske mladine. Več mladih bi dobili tudi v lokalnih delovnih akcijah, pa, če bi akcije nekoliko skrajšali. Prepričan sem, da bi bile v brigadah več šolarjev, ko bi trajale le 14 dni, saj ima mladina v počitnicah še mnoge druge obveznosti.

Abid Omanović z Jesenic:

»V brigadah je še vedno preveč mladih iz združenega dela, česar si danes v gospodarstvu ne moremo več privoščiti. Mislim, da bi veljalo večjo pozornost posvetiti srednješolcem. Na Jesenicah smo skušali pedagoge pridobiti za to, da bi mlade spodbudili za delovne akcije, vendar ni bilo odziva ne pri dijakih ne pri pedagogih. Še večji problem kot učitelji, ki povsod nimajo pravega odnosa do mladinskega prostovoljnega dela, so starši, ki ne morejo razumeti, da so akcije danes vse kaj drugega kot 1948. leta. Študente kot brigadirje smo tako ali tako že odpisali. Vsa leta nas tarejo isti problemi. Težava je tudi v tem, ker se jih ne lotevajo pravi ljudje. Njihova teža leži na mladih. Morda bi se z njimi spopadla tudi zavod za zaposlovanje in zavod za šolstvo. Udeležba v brigadah bi se lahko upoštevala pri dodeljevanju štipendij in iskanju zaposlitve.«

Jože Faganel iz Radovljice

»Letos smo imeli nepopolno brigado, a smo jo na srečo zapolnili z brigadirji iz pobratenege Svilajnca. Mladi se ne odzivajo zgolj zaradi spremenjene miselnosti, ker se borijo le za zaslužek. Tudi drugje moramo iskati vzroke. Morda akcije niso v

Marjana Rihtaršič iz Skočev Loke

»Da bi letos dobili mlade v srednjih šol, smo šli s kulturnimi večeri in brigadirskimi prireditvami po vseh šolah, a uspeha ni bilo sila malo. Mladi ljudje danes bolj pridobitniški, zato v počitnicah raje služijo denar. Tudi mladinske organizacije in naloge ne vzamejo dovolj resno, ker pa so brigade prostovoljne jih z ostrejšo odgovornostjo ne moremo prisiliti. Ni res, da so delovne akcije preživle. Mislim, da bi prihodnje leto mlade lahko privabili z lokalnimi delovnimi akcijami, le vprašanje njihovega financiranja moramo še urediti.«

D. Z. Zlebit

Sodelovanje pošte in vojakov vezistov — Ob prazniku pripadnikov enot za zveze je bila v petek v vojašnici Staneta Žagarja v Kranju krajša slovesnost. Komandant planinske enote Franceta Prežerna Spiro Nikovič je prve besede namenil umrlemu predsedniku, nato zaslužnemu za razrast enostavnih kurirskih zvez v sodobni vojakov vezistov in o razvoju naprav za vzpostavljane zvez v prihodnosti. Enota za zveze je ob prazniku prejela pismeno pohvalo komandanta ljubljanskega armadnega območja Branka Jerkiča. Predsednik delavskega sveta PTT Kranj Vinko Plevel je ob dnevu vezistov pred vojnim poštam 1098 Kranj in 1091 Radovljica častni plake za zvezno sodelovanje pri izgrajevanju telefonskega omrežja v območnem področju Gorenjske. Poštarji in vojniki so doslej zgradili 800 metrov kabelske kanalizacije, položili blizu 17 kilometrov cernih armiranih podzemnih kablov, nanovo zgradili 8 kilometrov telefonskih linij. Zaradi tega obnovili blizu 88 kilometrov nadzemnih telefonskih linij. Zaradi tega sodelovanja je zabil telefon na Jezerskem, v Podlunjski Lomi in Jelendolu, zdaj vključujejo v omrežje še vasi nad Jesenicami. Že v petek dopoldne je bilo v vojašnici Staneta Žagarja srečanje vezistov NOV Gorenjske in sedanjega rodu pripadnikov enot za zveze. — C. Zaplotnik